

Balaton Fejlesztési Tanács

Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Programja

IV. Kötet

OPERATÍV PROGRAM

2021 - 2027

Készítette a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft.

Dombi Gábor, szociológus
Dorner Lajos, közlekedési szakértő
Egerszegi Zita, környezetmérnök, közgazdász szakmérnök
Fekete Károly, területfejlesztő geográfus
Fekete-Páris Judit, közgazdász
Kuborczik Barbara, környezetmérnök
Kulics Beatrix, kutatási asszisztens
dr. Molnár Gábor, vízépítő mérnök
Oláh Miklós, szociológus

2021. május

PREAMBULUM

TERÜLETFEJLESZTÉSI TERVEZÉS A JÖVŐ BALATONJÁÉRT

A Balaton Kiemelt Térség hosszútávú természeti és társadalmi fenntarthatósága nemzeti érdek, ezáltal a térséget érintő fejlesztési beavatkozások csak a legnagyobb körültekintéssel, a jövő nemzedékek iránt viselt lelkiismereti felelősséggel tervezhetők és hajthatók végre. Tekintettel arra, hogy a Balaton ökológiai rendszere és az ahhoz kapcsolódó társadalmi működés egy érzékeny és sérülékeny térbeli egységet alkot, a XXI. század globális kihívásaira adandó regionális és lokális válaszok partnerségi alapokon történő megfogalmazása és végrehajtása nem csupán versenyképességi, hanem történelmi kérdés is.

A balatoni területfejlesztés alapvető feladata feltárni és rendszerezni a balatoni tér belső és külső erőforrásait, a fenntarthatóság sarokköveit valamint az érdektagolt balatoni társadalom és gazdaság szükségleteit és céljait. A területi alapú fejlesztési szemlélet valós haszna abban ragadható meg, hogy képes a társadalmi tér és a természeti tér dimenzióit szintetizálni, ezzel a fejlesztéspolitika eszköztárára számára befogadhatóvá és kezelhetővé tenni a kiemelt térség egyedi adottságait, lehetőségeit és kockázatait egyaránt. Jelen területfejlesztési program a térség mélyreható ismerete alapján törekszik arra, hogy azonosítsa a kihívásokat és az azokra adandó fejlesztéspolitikai válaszokat, melyeket a Balaton, mint természeti-táji egység és társadalmi-gazdasági tér hosszútávú megőrzése érdekében a gyakorlatban is alkalmazni szükséges.

A 2021-2027-es időszakra készülő Balaton programmal az a célunk, hogy lefektessük a társadalmi érdekszövetségen nyugvó térségfejlesztés, végső soron pedig egy konszenzusos társadalmi egyezsége épülő balatoni élet alapjait. Mindez a helyi társadalom hosszútávú boldogulását, az ember és környezete érzékeny egyensúlyának megteremtését és nemzeti kincsünk, a Balaton jövő nemzedékek számára történő megőrzését szolgálja.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés, tervezési folyamat	5
2. Célrendszer bemutatása	11
3. A PRIORITÁSOK ÉS INTÉZKEDÉSEK LEÍRÁSA	15
1. PRIORITÁS: VÍZ ÉS INFRASTRUKTÚRA	15
1.1. Vízgazdálkodás, vízügyi infrastruktúra-fejlesztés	15
1.2. Közüzemek infrastruktúra fejlesztései	16
1.3. Településfejlesztés	17
2. PRIORITÁS: TERMÉSZETVÉDELEM, KLÍMAVÉDELEM	19
2.1 Természetvédelem.....	19
2.2 Klímavédelem	20
2.3 Erőforrásvédelem	21
2.4 Tájvédelem	22
3. PRIORITÁS: A TÉRSÉGI NÉPESSÉGMEGTARTÓ-KÉPESSÉG FEJLESZTÉSE	24
3.1 Lakhatási, otthonteremtési programok.....	24
3.2 Oktatás, ösztöndíjak	25
3.3 Foglalkoztatási programok, életpályamodellek	26
3.4 Társadalmi felzárkóztatás	27
3.5 Közösség, közösségi és kulturális terek fejlesztése, térségi identitás erősítése	27
4. PRIORITÁS: GAZDASÁGFEJLESZTÉS	28
4.1 Helyi, térségi tudásbázisokhoz és adottságokhoz kapcsolódó, innováció orientált üzleti infrastruktúra-fejlesztés	29
4.2 Kézműves és kreatív ipar fejlesztése.....	30
4.3 Vállalkozások fejlesztése	31
5. PRIORITÁS: KÖZLEKEDÉSFEJLESZTÉS	33
5.1 Elérhető Balaton program további intézkedései és kiterjesztése a teljes üdülőkörzetre	33
5.2 Kombinált közlekedési módok, tarifaközösség, közlekedési szövetség	34
5.3 Lokális forgalomcsillapítási intézkedések, mikromobilitási megoldások	35
5.4 A háttértelepülések elérhetőségének javítása	36
6. PRIORITÁS: TURIZMUSFEJLESZTÉS	38
6.1 attrakciófejlesztés	38
6.2 Szálláshelyek és szolgáltatások fejlesztése.....	40
6.3 Turisztikai menedzsment-rendszer fejlesztése	41
7. PRIORITÁS: MEZŐGAZDASÁG, HELYI TERMÉKEK	43
7.1 Mezőgazdaság, helyi termékek	43

7.2 Szőlészet-borászat fejlesztése.....	44
7.3 Halgazdálkodás, halfogyasztás	45
8. PRIORITÁS: EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS	47
8.1 Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése	47
8.2 Időskori ellátások és szolgáltatások fejlesztése.....	48
8.3 Rehabilitációs szakellátások és szolgáltatások fejlesztése.....	50
8.4 Szemléletformálás, egészséges életmód iránti elköteleződés.....	50
9. PRIORITÁS TÉRSÉGI KOHÉZIÓ ERŐSÍTÉSE	52
9.1 A térségi integráció kiterjesztése.....	52
9.2 Szervezetfejlesztés	54
9.3 Térségi fejlesztési alap.....	55
4. MONITORING ÉS ÉRTÉKELÉSI TERV	56

1. Bevezetés, tervezési folyamat

A Balaton Kiemelt Térség fejlesztési koncepciójának felülvizsgálatát, valamint a kapcsolódó programok újratervezését indokolja, hogy a Balaton Fejlesztési Tanács és a Kormány által 2014-ben elfogadott tervezési dokumentumok időtávja a Területfejlesztési Program (Stratégiai Program és Operatív Program) esetén az uniós programozási ciklushoz igazodva 2020-ig tartott. A 2014-2020 közötti programozási időszak zárása a koncepcionális célok felülvizsgálatát, valamint a koncepció által meghatározott fejlesztési célokat prioritásokba soroló területfejlesztési dokumentumok megújítását teszi szükségessé. A tervezési ciklusokhoz történő igazodás mellett fontos körülmény, hogy a 2014 óta eltelt időszakban számos környezeti, társadalmi-gazdasági jelenség formálódott oly módon makro- és regionális szinten egyaránt, hogy a megváltozott körülmények új, átdolgozott beavatkozási logikát és fókuszokat, esetleg logisztikát, intézményi elemeket igényelnek.

A Kormány még 2009 októberében fogadta el a 218/2009. (X. 6.) Korm. rendeletet, mely a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeit, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályait rögzíti.

A hazai fejlesztéspolitikában, összhangban az EU által nyújtott versenyképességi felzárkóztatási célú támogatásokkal 2021-2027 között új fejlesztési időszak nyílik. Erre az időszakra országos szinten fejlesztési tervek készülnek, azonban a területi tervezés meghatározó dokumentuma továbbra is az Országgyűlés által 2014. év elején elfogadott Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK). A dokumentum részletes felülvizsgálatára került sor 2018 – 2019-ben, módosításának Országgyűlés általi elfogadása 2020-ban volt tervezett, azonban ez a jelzett évben nem történt meg. Mivel a koncepció külön kitér a Balaton térség fejlesztésének országos szintű fontosságára a kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése részeként, az OFTK és a kiemelt térségi területfejlesztési célú dokumentumok felülvizsgálatát és módosítását párhuzamosan célszerű elvégezni.

Az OFTK és az illeszkedő szakpolitikai stratégiák az Európai Unió 2020 utáni időszakra vonatkozó fejlesztési céljaival összhangban képezik a jövő fejlesztési programjainak az alapjait. Ezen rendszer részeként készíti el az EU-val kötendő Partnerségi Megállapodáshoz illeszkedve a Magyar Kormány az ágazati és a területi alapon szervezett operatív programjait. Az országos szintű fejlesztési tervek és az operatív programok megalapozásához, illetve a programok területi alapú megvalósítása érdekében készülhetnek a különféle térségekben területi tervek pl. megyék, megyei jogú városok területére, illetve a Balaton térségére¹ is, a korábbi időszak gyakorlatához illeszkedve.

Az így készülő tervek mindegyikének meg kell felelni a 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet által támasztott tartalmi és partnerségi követelményeknek. Így a Balaton térségében a korábbi dokumentumok időtávjának függvényében készültek el az alábbi, részben módosított, felülvizsgált részben új térségi tervek 2020. év folyamán:

- a térség hosszú távú fejlesztési koncepciója (2014 – 2030) felülvizsgált változat.
- a térség középtávú, 2021-2027-as programozási időszakra vonatkozó stratégiai és a részletesebb operatív programja.

¹ Balaton Kiemelt Üdülőkörzet

Az OFTK rögzíti, hogy a Balaton térség programalapú fejlesztése egységes keretben lehetséges. Ez egy területileg és ágazatilag integrált logikát alkalmazó, a speciális térségi szükségletekre reagáló beavatkozási csomag keretében valósítható meg. Ebből következően a kormányzati szervekkel együttműködve célszerű elkészíteni egy nagy részletezettségű dokumentumot, mely az operatív programoknak a Balaton térségében megvalósuló fejlesztési tervét és intézményi keretét foglalja össze az Integrált Területi Beruházás (ITI) mintájára. Ez a tervdokumentum Magyarországnak az Európai Bizottsággal a 2021–2027-es fejlesztési időszakra kötendő Partnerségi Megállapodása (PM) figyelembevételével készül el. A Balaton térségben tervezett fejlesztések összehangolt finanszírozására a következő tervidőszakban integrált területi programot javasolt készíteni, amely a Kormány egyedi határozata alapján „integrált kiemelt térségi beruházás” keretében valósulhatna meg.

Jelen Operatív Program tartalmi elemeit a 218/2009.(X.6.) számú Kormányrendelet határozza meg az alábbiak szerint.

A kiemelt térség operatív programja a stratégiai program és a területfejlesztési koncepció közös helyzetelemzésére és helyzetértékelésére támaszkodik. Az operatív program a kiemelt térség hatályos stratégiai programjában meghatározott prioritásokat írja le intézkedésekkel, fontosabb projektekkel és konstrukciókkal. Tartalmi elemei:

a) a tervezési folyamat eljárásainak, a tervezés tárgykörének és körülményeinek leírása;

b) amennyiben szükséges, az operatív programban rögzíteni kell a koncepció helyzetelemzésének és helyzetértékelésének operatív szintű kiegészítését, aktualizálását;

c) a kiemelt térség stratégiai programjából levezethető operatív célok és fejlesztési elvek (horizontális célok); a célok elérését mérő indikátorokat kell bevezetni, ha az érvényben lévő stratégiai program céljaihoz nem tartoznak a célok elérését mérő indikátorok, ha tartoznak, azok célértékeit kell az operatív program időtávjához igazítani; be kell mutatni az operatív program célrendszerének koherenciáját az operatív program prioritásaival, az OFTK területi céljaival, valamint a hatályos, a kiemelt térséget érintő uniós társfinanszírozású programok prioritásaival;

d) a tervezéskísérő eljárások (különösen az előzetes programértékelés és a környezeti értékelés) dokumentációja, bemutató a tervezéskísérő eljárások programozásra tett hatásait és a program várható környezeti, társadalmi és gazdasági hatásait;

e) az operatív program és a stratégiai program egyes prioritásainak lebonyolítását szolgáló intézkedések és egyes fontos projektek meghatározása (a továbbiakban együtt: intézkedések);

f) az egyes intézkedések céljainak és főbb tevékenységeinek azonosítása.

2.2.1. A kiemelt térség operatív programjának saját felelősségében megvalósítható intézkedéseinek leírása:

a) az egyes intézkedések ütemezése, feltételeik és egymáshoz való kapcsolatuk;

b) az egyes intézkedések célcsoportjainak és kedvezményezettjeinek meghatározása;

c) az egyes intézkedésekért felelős szervezetek és közreműködők meghatározása;

d) az egyes intézkedésekhez szükséges források és a források eredetének meghatározása;

e) az egyes intézkedések kimenetének, eredményének, hatásainak mérésére alkalmas kimeneti (output), eredmény- és hatásindikátorok meghatározása;

f) az intézkedések monitoringjának és értékelésének meghatározása.

A jelen Operatív Program tartalmának alapját képező, 2020. májusában elfogadott fejlesztési koncepció célrendszere finomodott és bővült a 2014-ben elfogadott változathoz képest. Ennek megfelelően a 2021-2027 időszakra vonatkozó középtávú dokumentumok célrendszerében az alábbi újszerűségek, vagy jelentősebb hangsúlyok jelennek meg:

- a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás ökológiai, társadalmi, infrastrukturális és vízügyi feltételeinek megteremtése, a tó ökológiai rendszerének védelme;
- a térség népességmegtartó-képességének növelése érdekében komplex és összehangolt helyi gazdasági programok megvalósítása, a helyi „körforgásos gazdaság” feltételeinek kialakítása, a „helyi piacok” térségi szemlélettel történő működtetése, többdimenziós gazdaságszerkezet létrehozása;
- a térség népességmegtartó-képességének növelése érdekében a humán szolgáltatások, a helyi közösségek, a térségi identitás fejlesztése, az életminőség javítása;
- az intenzív nyári turisztikai szezon ellensúlyozására a térségi tudás-gazdaság fejlesztése a térségbeli és környező tudásbázisokkal (egyetemekkel, kutatóintézetekkel) való együttműködéssel;
- pandémiás helyzetekre való felkészülés a monitoring és a foglalkoztatás eszközeivel;
- a turisztikai fejlesztések kapcsán azoknak a szolgáltatásoknak a hangsúlyozott fejlesztése, amelyek az egészség-tudatossághoz, a természetközelséghez, a mozgáshoz kapcsolódnak és lehetőség szerint a frekvencián túl, akár az év túlnyomó részében is megfelelő kínálatot nyújtanak;
- az egészség-ipar és a „silver economy” fejlesztése, az ehhez kapcsolódó fejlesztési finanszírozási eszközök kiépítése és működtetése;
- a Balaton turisztikai térségi szerepének erősítése érdekében a szolgáltatások és rendezvények szervezésének és szabályozásának koordinációja, a helyi lakosság és a turisták együttéléséből adódó konfliktusok kezelésének egységes szemléletű megoldása és szabályozása a fenntartható turizmus alapelveinek figyelembevételével;
- a térség meghatározó tevékenységi köreit (pl. turizmus (szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás), közlekedés, környezetvédelem, helyi termék előállítás, értékesítés) befolyásoló szervezetrendszerre vonatkozó markánsabb megújítási szándék és a változó keresleti igényekre való rugalmas reagálási képesség javítása;
- a „Balaton Márka” bevezetése és a Balaton név használatának egységes elvek szerinti szabályozása;
- nulla emissziós régió felé történő elmozdulás, melynek fő letéteményesei az épületek fűtés és hűtés célú energia takarékosága, illetve megújuló és alacsony szén-dioxid kibocsátású ill. karbonsemleges energiaforrások alkalmazása, valamint a multimodális megközelítési módok

infrastrukturális feltételeinek kiépítése (pl. hajózási és kerékpáros közlekedés ösztönzéséhez) és az elektromos közlekedés elterjesztése;

- a Balaton térség területén a táj különleges jellegének megóvása, a településkép megőrzése, mértékletes fejlesztése érdekében egységes elvek mellett kidolgozott térségi „arculati kézikönyv” elfogadása (ami hozzájárul az üdülőkörzetben meghatározott tájgazdálkodási célokkal összhangban álló építményeknek a környezetbe illő, vonzó megjelenésű kialakításához) és a helyi értékvédelem egységes elvek szerinti szabályozása, valamint az ingatlanokkal rendelkezők és a helyi lakosok motiválása kedvezmények, mentességek biztosításával;
- a térségi megközelíthetőség javítása egy térségi közlekedési szövetség létrehozatalával, valamint ennek érdekében új szabályozó eszközök bevezetése, kezdve az „igényvezérelt közösségi közlekedés” alkalmazásától, a települések határában és a közösségi közlekedéssel elérhető pontokon a P + R építési program megvalósításán át a vízi közlekedés és helyi közösségi közlekedés környezetbarát fejlesztésével;
- az oktatás, készségfejlesztés minőségének javítása a népességmegtartó képesség megerősítésére, és a hátrányos helyzetű lakosság integrációjának elősegítésére;
- intézményrendszeri fejlesztések az alulról jövő és térségi érdekű fejlesztési kezdeményezések koordinálására, a térségi érdekképviselet megerősítése.

A Balaton Fejlesztési Tanács részéről továbbra is fenn áll az az OFTK tartalmával összhangban lévő szándék, miszerint a 2021–2027-es időszakban a Balaton térségben tervezett fejlesztések összehangolt, integrált finanszírozását szükséges biztosítani, melyet egyfajta kiemelt programként szükséges kezelni. Ennek egyik kritériuma, hogy a Kormány határozatban fogadja el a Balaton térség fejlesztési programjának teljes dokumentációját, melyben meghatározásra kerül, hogy mely intézkedések valósulhatnak meg a Balaton Fejlesztési Tanács koordinációjában és mely intézkedéseknél veszik figyelembe az ágazati, illetve a megyei programok végrehajtásánál a Balaton térség fejlesztési szempontjait.

Az OFTK-val kapcsolódás a fejlesztéspolitikai törekvések vonatkozásában is tetten érhető. Az országos Koncepció kimondja, hogy a térséget fejlesztéspolitikai szempontból egységként kell kezelni, a települések, megyék közötti együttműködés elengedhetetlen, az egységes tervezés és támogatáspolitikai igénye itt a legnagyobb az országban. A térség kapcsán az OFTK-ban felsorolt fejlesztéspolitikai feladatok a kiemelt térség koncepciójának céljaival, valamint jelen stratégia prioritásaival és intézkedéseivel összhangban vannak, mind az ökológiai szempontok, a környezetvédelem, a tájvédelem, a turizmusfejlesztés, az örökségvédelem, a közlekedési rendszer kapcsán megfogalmazott célok szintjén.

A Stratégiai Program tervezése során figyelembe kellett venni a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területét érintő három megye fejlesztési dokumentumait, melyek tervezés jelen dokumentummal többé-kevésbé párhuzamosan történt. Veszprém és Zala megyék fejlesztési dokumentumainak társadalmi egyeztetése a jelen dokumentum elfogadása előtt lezárult. A Balaton Fejlesztési Tanács az általa elfogadott Koncepció valamint a kiemelt térségi Stratégia tartalma alapján fogalmazta meg a dokumentumok tartalmi harmóniájának biztosítását célzó észrevételeit. Ezzel párhuzamosan a megyék szintén jelezhetik észrevételeiket a kiemelt térségi Stratégiai Program kapcsán, mely észrevételek jelentős részben beépültek a dokumentumba. A megyei programokban megfogalmazott célok és prioritások alapvetően összhangban vannak a Balaton Kiemelt Térség fejlesztési

dokumentumaiban rögzítettekkel. A Veszprém Megye Területfejlesztési Programjában rögzített prioritások valamint a Balaton Kiemelt Térség Operatív Programjának prioritásai kapcsolata az alábbiak szerint rögzíthető²:

A területfejlesztési programok prioritásai	VP1 Gazdaságfejlesztés a kutatás-fejlesztés-innováció erősítésével és a fenntartható munkaerőpiac biztosításával, a versenyképesség növelése	VP2 A területi potenciál erősítése a vidékies térségekben, a városok és térségeik integrált fejlesztése, fenntartható térség- és településfejlesztés	VP3 Kreatív, versenyképes tudással rendelkező modern és egészséges társadalom	VP4 A megye külső és belső kapcsolatrendszerét javító, a munkahelyek és szolgáltatások jó színvonalú elérhetőségét biztosító korszerű fenntartható mobilitás	VP5 A természeti erőforrások megóvása, a természeti környezet és a vizek védelme, a környezeti állapot javítását szolgáló közműfejlesztés, a klímaadaptációs képesség fokozása, az energiatudatosság és energiahatékonyság
BKÜ1 Víz és infrastruktúra	+	+++			+++
BKÜ2 Klímaadaptáció		+	+	+	+++
BKÜ3 Népességmegtartó-képesség	+	+	+++	+	
BKÜ4 Gazdaságfejlesztés	+++	+	+		
BKÜ5 Közlekedés		+		+++	+
BKÜ6 Turizmusfejlesztés	+	+++	+	+	+
BKÜ7 Mezőgazdaság, helyi termékek	+	+++	+		+
BKÜ8 Egészségfejlesztés		+	+++		+
BKÜ9 Térségi partnerség	+		+++		

Zala Megye Területfejlesztési Programjában rögzített prioritások valamint a Balaton Kiemelt Térség Operatív Programjának prioritásai kapcsolata az alábbiak szerint rögzíthető³:

A területfejlesztési programok prioritásai	ZALA1 Innovatív húzóágazatok fejlődési lehetőségeinek	ZALA2 Versenyképesebbé váló gazdasági szerkezet megteremtése	ZALA3 Oktatási, képzési és közszolgáltatási fejlesztések	ZALA4 Integrált programok a térség munkaerőmegtartó képességének	ZALA5 Integrált környezetvédelmi programok	ZALA6 Összehangolt települési és településközi infrastruktúra-

² Jelmagyarázat: +++ - erős kapcsolódás, + gyenge kapcsolódás, üres cella nincs számottevő kapcsolat

³ Jelmagyarázat: +++ - erős kapcsolódás, + gyenge kapcsolódás, üres cella nincs számottevő kapcsolat

	elősegítése			erősítésére		fejlesztés
BKÜ1 Víz és infrastruktúra					+++	+++
BKÜ2 Klímaadaptáció			+		+++	+
BKÜ3 Népességmegtartó- képesség		+	+++	+++		+
BKÜ4 Gazdaságfejlesztés	+++	+++		+		
BKÜ5 Közlekedés	+++	+++			+	+
BKÜ6 Turizmusfejlesztés	+++	+	+	+++		+
BKÜ7 Mezőgazdaság, helyi termékek	+	+++	+	+	+	
BKÜ8 Egészségfejlesztés	++	+	+	+	+	
BKÜ9 Térségi partnerség				+	+	

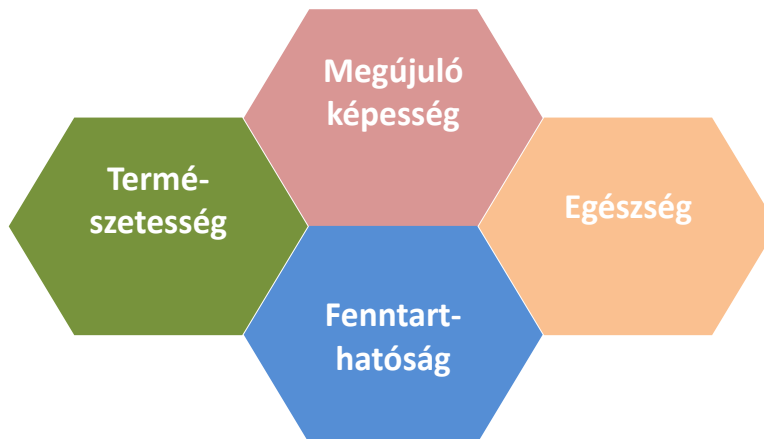
Somogy megye esetében a Területfejlesztési Konceptió társadalmi egyeztetése jelen dokumentum tervezése idején zajlott. A vitára bocsátott anyag céljai és prioritásai eltérő súlyokkal bár, de összhangban vannak a kiemelt térségi célokkal és prioritásokkal. Tekintettel arra, hogy a megye területfejlesztési programjának egyeztetési változata nem ismert, így a koncepció tartalmának ismeretében tehető meg a területi programok közötti összevetés. A dokumentum specifikus területi egységként hivatkozik a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetre, mely a megyén belül egyedi programozást, beavatkozásokat igényel. A koncepció kiemeli a jelen dokumentum által is képviselt térségi versenyképesség-javítás szükségességét (BKÜ Konceptió 1. és 2. átfogó cél), az attrakciókra épülő komplex turisztikai kínálaton és a turizmus szereplőinek együttműködésén alapuló turizmusfejlesztési beavatkozások szükségességét (Stratégia 6. prioritás), a térségi gazdaság diverzifikációját (Stratégia 4. prioritás). Somogy megye koncepciója megállapítja, hogy a Térség összehangolt fejlesztése érdekében szükséges a három balatoni megye szoros együttműködése a Balaton Fejlesztési Tanács tevékenysége mellett is.

2. Célrendszer bemutatása

Baltoni kiemelt térség a jövőben:

Balaton, a természetesség és a magas életminőség egységes közép-európai mintarégiója!

A Balaton térség jövőképe az alábbi 4 pilléren épül:

Fő cél a Balaton térségének dinamizálása, fenntartható gazdasági fellendítése, a régió ökológiai rendszerének megőrzésével együtt, hogy a térségben élők és dolgozók számára egész évben biztosítható legyen egy kiemelkedő minőségű élet és munkakörnyezet.

A fő célhoz kapcsolódó átfogó célok a következők:

A Balaton térsége egyedülálló természetes környezetben, az egészséget és a fenntarthatóságot kiemelten kezelő társadalmi szemlélet eredményeként

- megbízható jövedelem-szerzést és javuló életminőséget, a környezetkímélő technológiák alkalmazásának széles körű elterjedése következtében **magas minőségű környezetet biztosítson a helyi lakosok számára,**
- vonzó működési környezetet biztosítson elsősorban **szolgáltatásokat kínáló és innovatív, magas hozzáadott értéket előállító és döntően magasan képzett munkatársakat foglalkoztató vállalkozások számára,**
- vonzó és biztonságos természeti és épített környezeti feltételeket és magas színvonalú szolgáltatásokat biztosítson a térséget felkeresők számára, melynek eredményeként **növekedjen a Balaton térségébe látogató turisták tartózkodási ideje, attrakciókhoz kapcsolódó költségekben és szolgáltatásvásárlásban megmutatkozó elégedettsége.**
- A változó igényekhez, természeti folyamatokhoz **rugalmasan igazodó és folyamatosan megújulásra képes szolgáltató és cselekvőképes, együttműködő intézmények és szervezetek** szolgálják a lakosokat, turistákat és vállalkozásokat.

Stratégiai célok

A térség fejlesztésének stratégiai céljait az átfogó célokhoz illeszkedve határoztuk meg. Az egyes stratégiai célok több átfogó cél elérését is támogathatják.

Innovatív Balaton!	A Balatoni gazdaság jövedelemtermelő és minőségi, egész éves foglalkoztatási képességének javítása a helyi és kapcsolódó tudásbázisokkal való együttműködés eredményeként az új termékek, szolgáltatások fejlesztése révén
Aktív és élményt adó Balaton!	A turizusból származó bevételek növelése, illetve a kapacitások egész éves kiegyensúlyozottabb kihasználása a turisztikai termékek és szolgáltatások összehangolt fejlesztésének eredményeként
Balatoni egészség és megújulás!	A régióban élők és ide látogatók egészségi állapotának és életminőségének javítása a térség természeti forrásaira épített egészségipari szolgáltatások igénybe vétele és közvetítése által.
Balatoni terméket az asztalra!	Helyben, vidéki térségekben előállított és feldolgozott egészséges élelmiszerek termelésének, feldolgozásának és fogyasztásának az ösztönzése.
Megújuló balatoni közösségek!	A társadalom harmonikus fejlődésének záloga a dinamikusan működő gazdaság mellett a térségben, vidéki területen élő közösségek folyamatos megújulása
Természetes Balaton! Egészséges környezet, tiszta Balaton!	A táj valamint a felszíni és felszín alatti vízkészletek fenntartható módon való használata az eltérő területi adottságok figyelembe vételével, a biodiverzitás megőrzése, a környezetszennyezés mérséklése és a környezet terhelésének a térség fenntartható fejlődését biztosító keretek közé szervezése, a települések építészeti színvonalának emelése , fenntartható területhasználat
Elérhető Balaton!	Környezetbarát és a változó igényekre rugalmasan reagálni képes, erőforrás hatékony közlekedési rendszer működtetése a Balaton térségében
Együttműködő Balaton!	Közös érdek vezérelte intézményi (üzemeltetési, szabályozási, finanszírozási) együttműködés a különböző intézményi szereplők között.

Horizontális jellegű fejlesztési célok

- *Fenntartható környezet- és tájhasználat*, mely során a tervezett beruházások, (pl. ingatlan-, vonalas infrastruktúra-fejlesztések) figyelemmel vannak a természeti értékek védelmére, a táji értékek és a tájkarakter védelmére, a vízbázisok védelmére, a levegőszennyezés, a zajszennyezés és fényszennyezés csökkentésére, a hulladékok keletkezésének mérséklésére. A fejlesztések során figyelemmel kell lenni a térségi, illetve települési rendezési tervekre, amelyek az egyes településeken, illetve térségekben a természeti, környezeti értékek, adottságok és erőforrások figyelembe vételével befolyásolják az egyes beruházások megvalósítását.
- *Barnamezős területek hasznosítása*, illetve a használaton kívül épületek, területek (pl. felhagyott, fejleszhető területté alakítható földrészetek, üres ingatlanok) „újrahasznosítása” a zöld mezős beruházások helyett.
- *Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok bevonása* és az esélyegyenlőség érvényesítése a fejlesztési programokban, illetve a fejlesztések hatásainak szétterítése.
- *Az egyedi diagnózis alapú fejlesztési elvek érvényesítése a különböző szintű területi beavatkozásokban*; különösen a vidékfejlesztési célú, hátrányos helyzetű társadalmi csoportokat érintő beavatkozásoknál szükséges a helyi társadalmi szükségletekre, igényekre reagáló, egyedi fejlesztési programok végrehajtása és nyomon követése.
- *Korszerű információs és kommunikációs technológiák (ICT) alkalmazása*, mely során biztosítani kell az információknak a hátrányos társadalmi csoportokhoz való eljutást.
- *Balaton térségen belüli partnerségi együttműködések ösztönzése* az érintett szakmai szervezetek, intézmények között, illetve az állami, önkormányzati és civil szervezetek közti partnerségben, a helyi, térségi tudásbázis erősítése.
- *Mindennapi élet biztonságának javítása a Balaton régióban*, amely magában foglalja a szárazföldi és vízi közlekedés biztonsági intézkedések révén a balesetek kockázatának mérséklését, illetve vagyon és személyi biztonságjavításhoz kapcsolódó intézkedéseket.
- *Eredményes kommunikáció* – a Balaton fejlesztésének, a térség működésének marketing célokat is szolgáló, folyamatos, célzott, programszerű kommunikációja, transzparencia biztosítására és a térségi identitás erősítésére.

A program készítésekor a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény, valamint a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény rendelkezései biztosították a területi tervezés és programozás jogszabályi alapjait.

Sajátos adottságú területek

A Balaton térségben a sajátos adottságú területek az alábbi megközelítéssel kerültek meghatározásra.

- Kiemelt turisztikai központok és vonzáskörzeteik

A kiemelt turisztikai központok, azok a települések (pl. Hévíz, Balatonfüred, Siófok, Zalakaros), ahol jelentős számú vendégéjszakát töltenek el a Balaton térségben. Ezek a városok tekinthetők az adott mikrotérség „mágnesének”, meghatározó településének, így a

mikrotérségi turisztikai kínálat szervezése kiemelten fontos ezen városok kezdeményezésére, illetve együttműködésével.

A kiemelt turisztikai központok fontos szerepet töltenek be a helyi turizmus, a turisztikai desztináció szervezésében (pl. turisztikai attrakciófejlesztés, térségi kínálat összehangolása, kommunikáció, információáramlás szervezése).

- Vidéki térségek

A Balaton térsége összességében egy alacsony népsűrűségű, vidéki térségnek tekinthető, ahol jelentős tere van a vidékfejlesztési célú, így a mezőgazdasági termékek termesztésén és előállításán, illetve a vidéki kisvállalkozások megerősítésén és elsődlegesen a helyi lakosságot kiszolgáló alapszolgáltatások fejlesztésén alapuló programoknak. Ezen fejlesztési célok elsősorban a helyi közösségek által kialakított és működtetett programok révén valósulnak meg. A Leader és egyéb helyi vidékfejlesztési közösségeknek kiemelt feladatuk van a vidékfejlesztési források hatékony felhasználásában, a kisléptékű infrastruktúra-fejlesztésben, a mezőgazdaságban és helyi termék készítésében, vidéki örökség megőrzésben, illetve a falusi magán szálláshely fejlesztésekben. A vidéki térségek között számos dimenzióban eltérés azonosítható a kiemelt üdülőkörzet területén. A Balaton-felvidék prosperáló kistelepülésein teljesen eltérő fejlesztési szükségleteket találunk, mint a Délnyugat-balatoni háttértelepülések körében. A térség területfejlesztési programjának kiemelt figyelmet szükséges fordítani a kiemelt üdülőkörzet hátrányosabb helyzetű, jellemzően somogyi és zalai területeinek felzárkóztatására.

A vidéki térség kategória alapvetően határozza meg a program tartalmát. Számos olyan intézkedés van, amely elsősorban a vidéki térségek fenntartható fejlődését segíti elő: pl. mezőgazdasági tevékenységek bővítése, feldolgozás ösztönzése, helyi termékek kialakítása, kerékpáros és természetjáró turizmus fejlesztése, falusi szálláshelyek fejlesztése, közösségi együttműködések ösztönzése, természetvédelmi programok megvalósítása, környezetvédelmi célokat szolgáló infrastruktúra fejlesztése, táji- és épített örökségvédelem ...stb.)

3. A PRIORITÁSOK ÉS INTÉZKEDÉSEK LEÍRÁSA

1. PRIORITÁS: VÍZ ÉS INFRASTRUKTÚRA

STRATÉGIAI CÉL

„Egészséges környezet, tiszta Balaton!” - A táj és vízkészlet fenntartható módon való használata az eltérő területi adottságok figyelembe vételével, a biodiverzitás megőrzése, a környezetszennyezés mérséklése és a környezet terhelésének a térség fenntartható fejlődését biztosító keretek közé szervezése, a települések építészeti színvonalának növelése.

Vízügyi, települési, parti és kommunális infrastruktúrafejlesztés

1.1. Vízgazdálkodás, vízügyi infrastruktúra-fejlesztés

<i>Specifikus célok</i>	<p>A Balatonhoz és vízgyűjtőjéhez köthető vízügyi infrastruktúra fejlesztése a környezeti kockázatok mérséklése és a társadalmi költségek minimalizálása érdekében.</p> <p>A tóparthoz való minőségi hozzáférés biztosítása a nagyközönség számára, ennek tereinek bővítése, valamint a vízgazdálkodási intézkedésekhez való alkalmazkodás érdekében a part-rehabilitációs program végrehajtása.</p>
<i>Tervezett beavatkozások, projektcsoportok</i>	<ul style="list-style-type: none">• Átfogó vízminőség-védelmi beavatkozások• Mélyfekvésű, partmenti területek feltöltése, partfal-biztosítás• A tó vízügyi és környezeti fenntarthatóságát célzó vizsgálatok lefolytatásának támogatása (pl. vízpótlás)• Belterületi vízrendezés, csapadékvíz-megtartás• Mederkotrás; iszaptérképek és kotrasi terv készítése, a Kis-Balaton szűrőrendszerrel összehangolt kotrasi program végrehajtása, gépbeszerzés, zagyterek fejlesztése, rekultivációja, kapcsolódó K+F projektek támogatása• Szolgálati kikötő létesítése• Balaton levezetőrendszerének korszerűsítése (3. ütem)• A magas vízszint okozta káresemények megelőzése, kezelése, katasztrófavédelmi prevenció• Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszerrel kapcsolatos fejlesztések• Regionálisan integrált monitoring rendszer kialakítása, fejlesztése, telephelyfejlesztés• Balatonba torkolló kisvízfolyások védképességének fejlesztése, erózióvédelem, belterületi szakaszok ökológiai szempontokat érvényesítő településfejlesztési hasznosítása• Partvédőművek állapotfelvétele, a mögöttes területek vízrendezése, partvonal-szabályozási tervekhez kapcsolódó ingatlannyilvántartási feladatok ellátása• Nádas térképek felülvizsgálata, nádasok védelme, operatív nádgazdálkodás fenntartása, nádas és parti élőhelyek restaurációja• Integrált vízbiztonsági információs rendszer
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	<p>KEHOP Plusz TOP Plusz</p>

	Hazai költségvetési forrás, RRF
<i>Célcsoport</i>	Vízügyi Igazgatóságok, kutatóhelyek, BAHART, települési önkormányzatok, civil szervezetek, lakosság.
<i>Kedvezményezettek köre</i>	Vízügyi igazgatóságok, OVF, ÖK Balatoni Limnológiai Intézet, települési önkormányzatok, BFT KT, OKF, vállalkozások, OMSZ, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Ágazati programok kiemelt projektjeiként illetve ágazati és területi operatív programok pályázati finanszírozásában.
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2027

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
A Balaton vízminőségének alakulása - nitrogén, foszfor, klorofill-a koncentráció	KDTVIZIG
Árvízi események száma	OKF - TeIR
Nádasok területe	Corine-TeIR
Balaton és térsége vízgazdálkodásához kapcsolódó projektek kapcsán kifizetett támogatási összeg	FAIR 2021 - 2027 (uniós pályázati források adatbázisa)
Kitermelt iszap mennyisége	KDTVIZIG

1.2. Közüzemi infrastruktúra fejlesztések

<i>Specifikus célok</i>	<p>A Balatonhoz és vízgyűjtőjéhez köthető vízügyi infrastruktúra fejlesztése a környezeti kockázatok mérséklése és a társadalmi költségek minimalizálása érdekében.</p> <p>A településkép javítása a népességmegtartó-képesség erősítése, a helyben lakók és a vendégek komfortérzetének maximalizálása, valamint a 21. századi kihívásoknak történő megfelelés érdekében.</p>
<i>Tervezett beavatkozások, projektcsomagok</i>	<ul style="list-style-type: none"> Ivóvízhálózat fejlesztése, korszerűsítése, felszíni vízművek rekonstrukciója, távvezetékek rekonstrukciója, ellátásbiztonság növelése, vízbázisváltás, nyomvonal-tervezés Közüzemi szennyvízcsatorna-hálózat, tisztítóművek bővítése, korszerűsítése Települési és integrált térségi szintű „smart” projektek (pl. közösségi közlekedés, parkolás, turisztikai marketing, programkínálat) Digitális felzárkóztatás: hálózatbővítés és infrastruktúrafejlesztés különösen a háttértelepüléseken, a digitális oktatás és munkavégzés magas szintű feltételeinek biztosítása Települési közvilágítási rendszerek korszerűsítése Légkábelek földkábelekre történő kiváltása
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	<p>KEHOP Plusz 50 Mrd Ft</p> <p>RRF 70 Mrd Ft</p> <p>TOP Plusz 5 Mrd Ft</p>

<i>Célcsoport</i>	Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., szennyvíz-agglomerációk, távközlési vállalkozások, települési önkormányzatok, közintézmények, civil szervezetek, lakosság.
<i>Kedvezményezettek köre</i>	DRV Zrt., települési önkormányzatok.
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Ágazati programok kiemelt projektjeiként illetve ágazati és területi operatív programok pályázati finanszírozásában.
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2027

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Közműolló	KSH-TeIR
xDSL végpontok száma	KSH-TeIR
Közüemi ivóvízvezeték-hálózat hossza	KSH-TeIR
Közvilágítás-korszerűsítésre fordított kifizetett támogatások értéke	FAIR
Kiépített/fejlesztett ivóvízhálózat hossza	FAIR, KSH

1.3. Integrált településfejlesztés

<i>Specifikus célok</i>	<p>A települési környezet és a településkép javítása a népességmegtartó-képesség erősítése, a helyben lakók és a vendégek komfortérzetének maximalizálása, valamint a 21. századi kihívásoknak történő megfelelés érdekében.</p> <p>Az épített örökség értékek védelme mellett, az építészeti minőség és települési arculati elemek, zöldterületek minőségének fokozott javítása, a regionális arculat kiépítésének segítése.</p> <p>Az agglomerálódó térségek sajátos területhasználati konfliktusainak eredményes kezelése, a speciálisan a BKÜ térségére vonatkozó szabályozások következetes érvényesítése az ágazati és a helyi (települési szintű) szabályozásoknál.</p>
<i>Tervezett beavatkozások, projektcsomagok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Települési zöldterületek, szabadtéri közösségi terek fejlesztése, kialakítása • Történeti városközpontok revitalizációja • Településközpontok kialakítása, megújítása, funkcióbővítés • Település-zöldítés, a biológiailag aktív települési zöldfelületek növelése • Nem versenysport célú sportparkok kialakítása, fejlesztése • Barnamezős és rozsdaovezeti területek rehabilitációja • Belterületi utak, járdák fejlesztése • Balatoni főépítész státusz funkciójának betöltése • Tájegységi, települési arculati elemek fejlesztése, épített örökség védelme, településfejlesztési és építészeti jó gyakorlatok támogatása, térségi arculati kézikönyv létrehozása

<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	TOP Plusz 25 Mrd Ft Hazai költségvetési forrás 50 Mrd Ft
<i>Célcsoport</i>	Települési önkormányzatok, civil szervezetek, lakosság.
<i>Kedvezményezettek köre</i>	Települési önkormányzatok, civil szervezetek, egyesületek, vagyongazdálkodók
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Területi operatív programok pályázati finanszírozásában az ITP-ken keresztül, valamint önkormányzati projektgazdákkal a hazai költségvetés terhére.
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2027

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Egy lakosra jutó települési zöldterület (m ² /fő)	KSH-TeIR
Játszóterek, tornapályák, pihenőhelyek területe (m ²)	KSH-TeIR
Önkormányzati kiépített út és közterek területe	KSH-TeIR

2. PRIORITÁS: TERMÉSZETVÉDELEM, KLÍMAVÉDELEM

STRATÉGIAI CÉL

„Természetes Balaton!” - A táj valamint a felszíni és felszín alatti vízkészletek fenntartható módon való használata az eltérő területi adottságok figyelembe vételével, a biodiverzitás megőrzése, a környezetszennyezés mérséklése és megelőzése a környezetterhelés minimalizálása, a térség fenntartható fejlődését biztosító keretek közé szervezése, a települések építészeti színvonalának emelése, fenntartható területhasználat

2.1 Természetvédelem

<i>Specifikus célok</i>	Természeti környezet, védett természeti területek, táji értékek megőrzése
<i>Tervezett beavatkozások, projektsomagok</i>	<p>Az alábbi beavatkozások támogatása javasolt a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság fejlesztési terve alapján:</p> <ul style="list-style-type: none">• Vízi és vizes élőhelyek helyreállítása, megőrzése és fejlesztése, nádasok megőrzése, védelme (pl. köveskáli Tüskés-tó vizes élőhely természeti állapotának javítása, Burnót-patak medrének revitalizációja) a Ramsari Egyezményben előírt kötelezettségek betartásával.• Gyepes élőhelyek helyreállítása, megőrzése és fejlesztése (hagyományos gazdálkodás bemutatására alkalmas mintaterület kialakítása)• Erdei élőhelyek helyreállítása, megőrzése és fejlesztése (inváziós fafajok visszaszorítása, erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó infrastruktúra fejlesztés)• A földtudományi természeti értékek, illetve a táji, és a kultúrtörténeti értékek, valamint a hozzájuk kötődő élővilág megőrzése (természeti adottságokra és történeti hasznosításra épülő fenntartható tájhasználat biztosítása, barlangnyilvántartás-, forrásnyilvántartás-, víznyelvényilvántartás adatbázisának aktualizálása))• A védett területek hatékony kezeléséhez szükséges természetvédelmi igazgatás, területi jelenlét és természetvédelmi őrzés feltételeinek, valamint a természetvédelmi célú kutatás és az adatgyűjtés feltételeinek megteremtése (pl. nemzetközi egyezmények végrehajtása, gazdálkodói központ kialakítása a Keszthelyi hegységben)• Unikális, védett, veszélyeztetett, közösségi jelentőségű illetve Natura 2000 jelölő fajok védelme, valamint az őshonos hazai háziállatfajták, és természetből kiszorult őshonos növényfajok, tájfajták génmegőrzése (pl. Salföldi major fejlesztése, nagyvadállomány természetközeli szintjének beállítása a Tihanyi-félszigeten, madármentés feltételeinek fejlesztése)• Idegenhonos inváziós fajok állományának visszaszorítása, betelepülésük megakadályozása
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	KEHOP Plusz
<i>Célcsoport</i>	helyi lakosok, üdülőtulajdonosok, turisták
<i>Kedvezményezettek</i>	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, természetvédelemmel foglalkozó

<i>köre</i>	nonprofit szervezetek, önkormányzatok, vízügyi igazgatóságok, ÖK Balatoni Limnológiai Intézet
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Ágazati programok kiemelt projektjeiként, illetve ágazati és területi operatív programok pályázati finanszírozásában
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2027

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Támogatott projektek száma	FAIR
Élőhelyrehabilitációval, élőhely fejlesztéssel érintett terület (ha)	BFNPI
Inváziós fajok állományszabályozása	BFNPI
Tájvédelmi adatbázis	BFNPI

2.2 Klímavédelem

<i>Specifikus célok</i>	<p>A Balaton Kiemelt Térségi Klímastratégia megvalósításának elősegítése.</p> <p>A klímaváltozás mérséklése, az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése, a túlfogyasztáshoz, életmódhoz, energiahasználathoz kapcsolódó, és a közlekedési eredetű kibocsátások visszafogása.</p> <p>A természetes és települési zöld területek hatékony védelme, CO₂ nyelő potenciáljának és területének növelése. Erdősültség növelése, nádasok, lápok és berekterületek rekonstrukciója.</p> <p>A klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás ökológiai, társadalmi, infrastrukturális és vízügyi feltételeinek megteremtése, a tó ökológiai rendszerének védelme.</p> <p>A térség rezilienciájának növelése mind a klímaváltozáshoz, mind a társadalmi, gazdasági környezet változásainak hatékony lekötése céljából.</p>
<i>Tervezett beavatkozások, projektcsomagok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • ÜHG nyelő területek (erdő, települési zöldfelület, nádasok, lápok, berekterületek, stb.) hatékony védelme, potenciáljának megóvása, területének növelése • ÜHG kibocsátás csökkentése a fogyasztási mintázatok megváltoztatásával (pl. rövid ellátási láncok kialakítása) • ÜHG kibocsátás csökkentése a közlekedési szektorban (pl. karbonmentes közlekedési eszközök népszerűsítése, beszerzésének, használatának támogatása) • Épületek ÜHG kibocsátásának csökkentése (pl. természetes árnyékolás népszerűsítése, passzív házak bemutatása, energetikai rendszerek kialakítása, üzemeltetése) • Megújuló energiák használatának támogatása (pl. megújuló energia hasznosítási rendszerek kialakítása, üzemeltetése, látogatható mintarendszerek kialakítása)

	<ul style="list-style-type: none"> • Balaton Klíma Akadémia megvalósítása (épület, bemutató park létrehozása, oktatási anyagok kidolgozása, élményalapú szemléletformálás) • Klímaadaptáció elősegítése: <ul style="list-style-type: none"> ○ infrastrukturális fejlesztéseken keresztül ○ innovatív technológiák alkalmazásával (pl. megfigyelő és figyelmeztető rendszerek kialakítása, köz- és vízbiztonsági célú programok kidolgozása és végrehajtása, a balatoni környezettudományi kutatások fenntartása és bővítése) ○ közösségi terek, strandok árnyékolása ○ szükséges pénzügyi eszközök fejlesztésével ○ települési klímaadaptációs stratégiák kialakításának támogatása
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	KEHOP Plusz, hazai források
<i>Célcsoport</i>	oktatási intézmények, diákok, civil szervezetek, lakosság, települési önkormányzatok, nyaralók
<i>Kedvezményezettek köre</i>	ÖK Balatoni Limnológiai Intézet, Országos Vízügyi Főigazgatóság, vízügyi igazgatóságok, Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft., Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, Magyar Közút Nonprofit Zrt., erdészet, természetvédelemmel foglalkozó nonprofit szervezetek, Országos Meteorológiai Szolgálat, katasztrófavédelmi szervezet, önkormányzatok.
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Ágazati programok kiemelt projektjeiként, illetve ágazati és területi operatív programok pályázati finanszírozásában
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2027

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Balatoni klímaindex	kidolgozás alatt
Támogatott projektek száma	FAIR

2.3 Erőforrásvédelem

<i>Specifikus célok</i>	<p>A biológiai sokféleség védelme.</p> <p>Nádasok, lápok és berekterületek rekonstrukciója.</p> <p>Hulladékgazdálkodási rendszer tovább fejlesztése – a körforgásos gazdaság elősegítése érdekében.</p> <p>Megújuló energiák alkalmazásának támogatása – fenntartható energiagazdálkodás megvalósítása, energiaközösségek létrehozásának ösztönzése.</p>
<i>Tervezett beavatkozások,</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Biodiverzitás-védelem (pl. lápok, berekterületek és a Balaton kapcsolatának

<i>projektcsoomagok</i>	<p>helyreállítása)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hulladékgazdálkodás, körforgásos gazdálkodásra való áttérés (pl. Balatoni üledék elhelyezésének és kezelésének megvalósítása - hulladéklerakók rekultiválása, ipari hasznosítás) • Biomassza hasznosítás, élelmiszervédelem (pl. vadgazdálkodás témakörben a vad, mint természeti erőforrás fenntartható hasznosításának megvalósítása (vad-gasztronómia, ökoturizmus...) - új üzleti modellek elterjesztése, ágazatközi együttműködések támogatása, ipar- agrárium – és szolgáltatások terén az elosztási láncok optimális, hatékony működésének ösztönzése) • Vízmegtartás - hálózati vízveszteség csökkentés, körzetekre osztott távfelügyeleti monitoring hálózat prototípusának kifejlesztése • Felszíni és felszín alatti vizek mennyiségének és minőségének védelme • Balatoni vízpótlás megvalósításának előkészítése (a VITUKI Zrt. által készített tanulmány újragondolása, a tervek felülvizsgálata és a beruházás engedélyeztetése és kivitelezése) • A Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszerhez kapcsolódó beavatkozások • Klímaváltozás környezeti hatásait mérséklő önkormányzati zöldfelületi fejlesztések kék-zöld infrastruktúra fejlesztések, és egyéb ökológiai megoldásokat előtérbe helyező megoldások támogatása
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	KEHOP Plusz, hazai forrás
<i>Célcsoport</i>	helyi lakosság, települési önkormányzatok, nyaralók
<i>Kedvezményezettek köre</i>	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, Országos Vízügyi Főigazgatóság, ÖK Balatoni Limnológiai Intézet, erdészetek, vízügyi igazgatóságok, Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft., természetvédelemmel foglalkozó nonprofit szervezetek, Kkv-k, DRV Zrt., önkormányzatok, Agrártudományi Kutatóközpont TAKI
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Ágazati programok kiemelt projektjeként, illetve ágazati és területi operatív programok pályázati finanszírozásában
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2027

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérés mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Monitoring rendszer prototípus kifejlesztése (db)	DRV Zrt.
Éves vízmérleg	KDTVÍZIG
Nádas kiterjedés (ha)	BfNPI
Kitermelt iszap mennyisége (m ³)	KDTVÍZIG
Csapadékvíz megtartás által érintett terület (km ²)	

2.4 Tájvédelem

Specifikus célok	Tájképvédelem Természeti környezet, védett természeti területek, táji értékek megőrzése
Tervezett beavatkozások, projektcsomagok	<ul style="list-style-type: none"> Balatoni Tájobszervatórium – döntéstámogató rendszer létrehozása (a környezeti változásokat és az adott kultúrtáj szerkezeti és szociális változásait megfigyelő, meglévő adatbázisokat összehangoló és új, a komplex menedzsment rendszer működését biztosító adatbázisokat létrehozó intézmény) Balatoni Ökomúzeum létrehozása (szabadtéri interaktív múzeum má fejlesztett táj, amely egységbe foglalja az adott terület sajátos természeti környezetét, az ökoszisztéma szolgáltatásait, kulturális értékeit) Balatoni natúrparkok létrehozásának támogatása Épített környezet aktív védelme Natura 2000 területek védelme
Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP	TOP Plusz, hazai forrás, egyéb uniós forrás
Célcsoport	oktatási intézmények, diákok, lakosság, döntéshozók, települési önkormányzatok, múzeumok, bemutató és látogató központok
Kedvezményezettek köre	Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft.; megyei önkormányzatok, nemzeti parkok, civil szervezetek, vállalkozók, Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság
Programmegvalósítás módja	Ágazati programok kiemelt projektjeiként, illetve ágazati és területi operatív programok pályázati finanszírozásában
Időbeli ütemezés	2021-2027

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Adatbázisok készítése	BfNPI, megyei önkormányzatok

3. PRIORITÁS: A TÉRSÉGI NÉPESSÉGMEGTARTÓ-KÉPESSÉG FEJLESZTÉSE

STRATÉGIAI CÉL

„Megújuló balatoni közösségek!” - A Balatoni gazdaság jövedelemtermelő és foglalkoztatási képességének javítása a helyi és kapcsolódó tudásbázisokkal való együttműködés eredményeként az új termékek, szolgáltatások fejlesztése révén

A balatoni népsésmegtartó-képesség erősítése komplex térségi programok megvalósításával

3.1 Lakhatási, otthonteremtési programok

<i>Specifikus cél</i>	A képzett, produktív és aktív korú népesség elvándorlásának megállítása, állandó lakosként történő térségbe vonzása A balatoni lakhatási feltételek javítása A helyi lakosok életminőségének javítása
<i>Tervezett beavatkozások, projektcsomagok, projektek</i>	<ul style="list-style-type: none">• Szolgálati lakás program: Önkormányzati szolgálati lakás építések támogatása kiemelten fiatal párok, családok és munkavállalók lakhatásának segítésére.• Felhagyott ingatlanok, telkek, házak kedvezményes értékesítése Piacképtelen, településképet romboló elhagyott házak önkormányzati tulajdonba vételének megkönnyítése, majd önkormányzat általi (életvitelszerűen beköltözők számára történő) értékesítése kiemelten a háttértelepüléseken.• Szegregált élethelyzetek, lakóövezetek felszámolása, rehabilitációja• Munkavállalói szállások fejlesztése• Közbiztonság fejlesztése; lakossági tájékoztató és riasztó rendszerek fejlesztése (hagyományos jelzőrendszerek, okostelefonos applikációk, közösségi rádiórendszer)
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	EFOP Plusz, RRF Hazai költségvetési forrás
<i>Célcsoport</i>	Önkormányzatok, BKÜ lakossága, beköltözők, családok, munkavállalók, szegregált társadalmi csoportok, bűnüldöző szervek.
<i>Kedvezményezettek köre</i>	Települési önkormányzatok, önkormányzati intézmények, rendőrkapitányságok, Balaton Fejlesztési Tanács, Balatoni Integrációs Közhasznú NKft.
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Uniós társfinanszírozású programok esetében kiemelt térségi projektként vagy pályázati úton
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-től folyamatosan

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Teljes, ideiglenes és állandó vándorlási egyenleg	KSH-TeIR
Lakásállomány változása, lakott, nem lakott lakások aránya	KSH-TeIR
Lakott lakások felszereltsége, komfortossága	KSH-TeIR
Laksűrűség (100 lakott lakásra jutó állandó lakók száma)	KSH-TeIR.
Regisztrált bűncselekmények az elkövetés helye szerint ezer lakosra	KSH-TeIR
Természetes népességváltozás, élveszületések és halálozások egyenlege	KSH-TeIR
Gyermekkorú népesség eltartottsági rátája	KSH-TeIR
Eltartottsági ráta	KSH-TeIR

3.2 Oktatás, ösztöndíjak

<i>Specifikus célok</i>	Az oktatás, szakképzés feltételrendszereinek és eredményességének fejlesztése, a munkaerőpiaci és társadalmi igényekhez történő rugalmas alkalmazkodásának elősegítése
<i>Tervezett beavatkozások, projektsomagok</i>	<ul style="list-style-type: none"> Balatoni regionális partnerségben szervezett képzési, foglalkoztatási és lakhatási ösztöndíj-rendszer kiépítése („Számít rád a Balaton!” ösztöndíjprogram) Köznevelési és szakképző intézmények infrastruktúra-fejlesztése, intézményi akadálymentesítés A tehetséggondozás, speciális művészeti és sport készségek fejlesztését célzó helyek, intézmények elérhetőségének javítása, valamint eszköz- és infrastruktúra-fejlesztése Duális képzési programok folytatása, feltételrendszereinek javítása kiemelten a Balaton térség számára meghatározó ágazatokban (pl. turizmus-vendéglátás) Térségspecifikus oktatási programok megvalósítása (pl. emelt szintű nyelvoktatás, Balaton-tantárgy) Iskolarendszeren kívüli tanulási lehetőségek megteremtése elsősorban a hátrányos helyzetű településeken (Tanítsunk Magyarországot Program)
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	25 Mrd Ft ; EFOP Plusz, TOP Plusz, GINOP Plusz, RRF, hazai költségvetési forrás
<i>Célcsoport</i>	Oktatási intézmények, települési önkormányzatok, felsőoktatásban, középfokú szakképzésben résztvevő hallgatók, diákok, munkaadók.
<i>Kedvezményezettek köre</i>	Települési önkormányzatok, tankerületi központok, szakképző intézmények, felsőoktatási intézmények, művészetoktatással foglalkozó intézmények, sportegyesületek, civil szervezetek, alapítványok, Balaton Fejlesztési Tanács,

	Balatoni Integrációs Közhasznú NKft.
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Uniós társfinanszírozású projektek esetén pályázati úton, valamint kiemelt térségi projektként
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-től folyamatosan

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya a 18+ éves népességen belül	KSH – TeIR
Hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma	Oktatási Hivatal

3.3 Foglalkoztatási programok, életpályamodellek

<i>Specifikus célok</i>	A balatoni szakképzett munkaerő-utánpótlás megtartása, a szakmai életpálya tervezhető előrehaladásának segítése Az oktatás, szakképzés feltételrendszereinek és eredményességének fejlesztése, a munkaerőpiaci és társadalmi igényekhez történő rugalmas alkalmazkodásának elősegítése
<i>Tervezett beavatkozások, projektcsomagok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Szakmai, ágazati életpályamodellek, karriermenedzsment rendszerek kialakításának támogatása, a térség kiemelt ágazataiban • Partnerségi keretek között szervezett gyakornoki programok végrehajtása • Foglalkoztatási szezonális további mérséklését célzó projektek • Távmunka, rugalmas munkavégzési formák valamint atipikus foglalkoztatás további elterjesztése, támogatása, feltételrendszereinek javítása
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	5 Mrd Ft TOP Plusz GINOP Plusz
<i>Célcsoport</i>	Munkavállalók, munkaadók, képzőhelyek, önkormányzatok
<i>Kedvezményezettek köre</i>	Munkaadók, járási hivatalok, megyei munkaügyi központok, munkavállalók, paktumszervezetek.
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Uniós társfinanszírozású projektek esetén pályázati úton
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2027

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési</i>
---------------------------	---------------------------

	<i>módszertan</i>
Munkanélküliségi ráta október és április között (I-IV. negyedév átlaga)	KSH-TeIR
Nemzetgazdasági főágazatok besorolásai szerinti foglalkoztatott munkaerő állomány SZJA alapot képező éves belföldi jövedelme	NAV-TeIR

3.4 Társadalmi felzárkóztatás

<i>Specifikus célok</i>	A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatása, a szegregált élethelyzetek felszámolása komplex, diagnózis alapú egyedi programokkal Közösségfejlesztés, a balatoni identitás erősítése
<i>Tervezett beavatkozások, projektcsomagok</i>	<ul style="list-style-type: none"> Helyi diagnózisra épülő, szakértői jelenléten alapuló mikroregionális, települési, településrészi közösségi felzárkóztató programok A hátrányos helyzetű csoportok balatoni identitásának erősítését szolgáló ismeretátadó, képző, közösségi programok Alapvető szolgáltatások elérhetőségének javítása
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	6 Mrd Ft; EFOP Plusz, RRF 4 Mrd Ft; TOP Plusz 2 Mrd Ft; Hazai forrás
<i>Célcsoport</i>	Hátrányos helyzetű kiemelt üdülőkörzeti lakosok.
<i>Kedvezményezettek köre</i>	Magyar Máltai Szeretetszolgálat, civil szervezetek, egyházak, kulturális intézmények, önkormányzatok
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Uniós társfinanszírozású projektek esetén pályázati úton, kormányzati programok esetén pályázati úton, egyedi támogatás
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-től folyamatosan

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Lakott lakások felszereltsége, komfortossága	KSH-TeIR
Önkormányzati segélyezés	Magyar Államkincstár TeIR

3.5 Közösség, közösségi és kulturális terek fejlesztése, térségi identitás erősítése

<i>Specifikus célok</i>	Közösségfejlesztés, a balatoni identitás erősítése A helyi lakosok életminőségének javítása
<i>Tervezett beavatkozások, projektcsomagok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Közösségi és kulturális eseményeknek helyt adó terek, intézmények infrastruktúra és tartalomfejlesztése • Háttértelepülések közösségi és kulturális tereinek infrastruktúra és tartalomfejlesztése • A Veszprém-Balaton EKF 2023 program közösségi és kulturális terek fejlesztését célzó projektjeinek támogatása • A Veszprém-Balaton EKF 2023 program megvalósulását segítő közösségi és kulturális fejlesztések • A közösségfejlesztő, művelődésszervező és kulturális szféra humán erőforrásának fejlesztése • Rekreációs és sportszervezésben jártas humán erőforrás fejlesztése • Közösségi, identitás-erősítő és kulturális célú önkéntes programok • A balatoni identitás erősítését célzó ismeretátadó, képző közösségi események (pl. szakkörök, táborok) • Balatoni Kulturális Stratégia kialakítása, Balatoni Kulturális Tanács létrehozása
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	5 Mrd Ft; TOP Plusz, 3 Mrd Ft; Hazai költségvetési forrás
<i>Célcsoport</i>	Veszprém Balaton 2023 EKF program szervezői és résztvevői, kulturális intézmények, civil szervezetek, közösségfejlesztő és művelődésszervező szakemberek, önkormányzatok, helyi lakosok, önkéntesek, egyházak.
<i>Kedvezményezettek köre</i>	Veszprém Balaton EKF 2023 Zrt., önkormányzatok, kulturális intézmények, civil szervezetek, sportszervezetek, egyesületek, egyházak, Balaton Fejlesztési Tanács, Balatoni Integrációs Közhasznú NKft.
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Uniós társfinanszírozású projektek esetén pályázati úton, kormányzati programok esetén pályázati úton, egyedi támogatás
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021 – 2023 kiemelten; 2023-tól folyamatosan

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Kulturális rendezvényeken részt vevők száma	KSH-TeIR
Kulturális programok száma	KSH-TeIR
Kulturális programok száma a BKÜ háttértelepülésein	KSH-TeIR
Kulturális intézmények száma	KSH-TeIR

4. PRIORITÁS: GAZDASÁGFEJLESZTÉS

STRATÉGIAI CÉL

„Innovatív Balaton!” - A társadalom harmonikus fejlődésének záloga a dinamikusan működő gazdaság mellett a térségben, vidéki területen élő közösségek folyamatos megújulása

körforgásos gazdaságra való áttérést elősegítő gazdaságfejlesztés

4.1 Helyi, térségi tudásbázisokhoz és adottságokhoz kapcsolódó, innováció orientált üzleti infrastruktúra-fejlesztés

<i>Specifikus célok</i>	<p>A térségi gazdaság diverzifikálása érdekében nagy hozzáadott értéket termelő kutató-fejlesztő, IT, kreatív ipari vállalkozások és egységek térségbe vonzása, kutatás-fejlesztési és innovációs programok ösztönzése, közép- illetve felsőoktatási és vállalati együttműködések segítése</p> <p>Környezetkímélő, nagy gazdasági hozzáadott értéket termelő ágazatokra szakosodott üzleti infrastruktúra-fejlesztés</p> <p>A térség főbb gazdasági-munkaerőpiaci körzeteiben a gazdasági szerkezet egyensúlyának megteremtése, a munkaerőpiaci sajátosságokhoz és a táji-területi adottságokhoz igazodva</p> <p>Fiatalok, közép- és felsőfokú végzettségűek foglalkoztatási lehetőségeinek és formáinak bővítése</p> <p>Balaton térségébe történő gazdasági és társadalmi hozzáadott értéket teremtő befektetések ösztönzése</p>
<i>Tervezett beavatkozások, projektsomagok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Üzleti infrastruktúra fejlesztése (ipari parkok, telephelyek, logisztikai központok) • K+F+I, IT, egészségipari, kreatív ipari szektort, start-up vállalkozásokat integráló inkubátorházak, technológiai központok, parkok létesítése • Közösségi munkát és alkotást is lehetővé tevő, inspiratív irodai környezetet biztosító, magas szinten kihasznált (sikeresen piacosított) egységek létesítése (co-working) • Balatonhoz kapcsolódó Intézményi együttműködésekhez kötődő térségi K+F+I tevékenységek támogatása, ösztönzése • Digitális infrastruktúra fejlesztése a vállalkozások működési környezetének javítására • Üzleti marketing, befektetésösztönzés
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	<p>GINOP Plusz TOP Plusz K+F+I források kapcsán; RRF</p>
<i>Célcsoport</i>	<p>Vállalkozások, önkormányzatok, egyetemek, kutatóhelyek, felső- és középfokú végzettségűek.</p>
<i>Kedvezményezettek köre</i>	<p>Mikro-, kis- és középvállalkozások, önkormányzatok, önkormányzati gazdasági</p>

	társaságok, kutató intézetek, térségben jelen levő felsőoktatási intézmények (pl. Pannon Egyetem, MATE, SZIE), oktatási intézmények, kamarák, munkaügyi központok, klaszterek, paktumszervezetek.
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Operatív Programok keretében pályázati úton
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2027

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérés mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
K+F+I szektor forrásszerzési eredményessége	Pályázati forrásadatbázis
Humán erőforrás, foglalkoztatás fejlesztési célokkal kapcsolatos pályázati eredményesség	Pályázati forrásadatbázis
Munkanélküliségi ráta	KSH-TeIR
Pályakezdő munkanélküliségi ráta	KSH-TeIR
Munkanélküli ráta október és április között (I-IV. negyedév átlaga)	KSH-TeIR
Egy lakosra jutó havi átlagjövedelem	NAV, MÁK

4.2 Kézműves és kreatív ipar fejlesztése

<i>Specifikus célok</i>	Balatoni kézműves- és kreatív ipar fejlesztése
<i>Tervezett beavatkozások, projektcsomagok</i>	<ul style="list-style-type: none"> Helyben jelentkező keresletre építő térség-specifikus dísz- és emléktárgyak előállításának támogatása Balatoni, helyi, autentikus termékek előállítására alkalmas, hagyományos mesterségek, kézművesiparban tevékenykedő vállalkozások működési feltételrendszerének modernizálása, technológiai fejlesztés támogatása Kézműves képzések, ismeretátadás, utánpótlásnevelés Kézműves termékek balatoni minőségbiztosítási rendszerének kidolgozása A kreatív ipari ágazat megtelepedését szolgáló specifikus támogatások A Balaton megjelenítése kreatív ipari termékekben, a kreatív ipar integrációja a Balaton-marketingbe Kreatív ipari helyzetfeltárás és térségi stratégiai tervezés A térségi kreatív ipar becsatornázása a Veszprém-Balaton EKF programba Kreatív ipari befektetésösztönzés, marketing
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	5 Mrd Ft GINOP Plusz Hazai költségvetési forrás
<i>Célcsoport</i>	Kézművesek, kreatív ipari vállalkozások, művészek, alkotók, kulturális és oktatási intézmények.

<i>Kedvezményezettek köre</i>	Mikro- kis- és középvállalkozások, oktatási intézmények, kulturális intézmények, kulturális civil szervezetek, kézművesek, alkotók, művészek, kreatív ipari vállalkozások, kamarák, MOME, múzeumok, Veszprém-Balaton EK 2023 Zrt., Balatoni Integrációs NKft.
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Pályázatok útján
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2027

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérés mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Nemzetgazdasági főágazatok szerinti szektorális foglalkoztatottság	NAV-TelR
Nemzetgazdasági főágazatok besorolásai szerinti foglalkoztatott munkaerő állomány SZJA alapot képező éves belföldi jövedelme	NAV-TelR

4.3 Vállalkozások fejlesztése

<i>Specifikus célok</i>	<p>A térség főbb gazdasági-munkaerőpiaci körzeteiben a gazdasági szerkezet egyensúlyának megteremtése, a munkaerőpiaci sajátosságokhoz és a táji-területi adottságokhoz igazodva</p> <p>Fiatalok, közép- és felsőfokú végzettségűek foglalkoztatási lehetőségeinek és formáinak bővítése</p> <p>Helyi tudásbázisra, táji, társadalmi és kulturális adottságokra építő, illetve turizmushoz, ingatlan-gazdálkodáshoz kapcsolódó beszállító vállalkozások fejlődésének ösztönzése</p> <p>A körforgásos gazdaság feltételeinek megteremtése, környezetkímélő technológiák alkalmazásának elterjesztése és fejlesztése minden gazdasági ágazatban</p> <p>Balaton térségébe történő gazdasági és társadalmi hozzáadott értéket teremtő befektetések ösztönzése</p>
<i>Tervezett beavatkozások, projektcsomagok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Vállalkozások és gazdasági szereplők helyi és regionális együttműködésének ösztönzése • Együttműködésen alapuló akcelerator program (már meglévő új vállalkozások fejlesztése – elsősorban vállalkozói képzések által - intézményi együttműködés segítségével) • Vállalkozói tevékenységek diverzifikációjának segítése • Szektorok közötti együttműködésen alapuló egyedi foglalkoztatási projektek a szezonális foglalkoztatás hatásainak enyhítésére • Vállalkozói képzések, szemléletformálás, a vállalkozói generációváltás

	mediációja
	<ul style="list-style-type: none"> • Munkavállalók számára nyújtott képzések, szemléletformálás • A vállalkozások körforgásos gazdálkodásra történő átállásának támogatása
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	GINOP Plusz, RRF, TOP Plusz Hazai költségvetési forrás
<i>Célcsoport</i>	A kiemelt üdülőkörzet vállalkozásai és munkavállalói
<i>Kedvezményezettek köre</i>	Mikro-, kis- és középvállalkozások, önkormányzatok, önkormányzati gazdasági társaságok, kamarák, munkaügyi központok, klaszterek, paktumszervezetek
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Pályázatok útján
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2027

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Vállalkozások által befizetett iparűzési adó mértéke	MÁK
Munkanélküli ráta október és április között (I-IV. negyedév átlaga)	KSH

5. PRIORITÁS: KÖZLEKEDÉSFEJLESZTÉS

STRATÉGIAI CÉL

„Elérhető Balaton!” - Környezetbarát és a változó igényekre rugalmasan reagálni képes, erőforrás hatékony közlekedési rendszer működtetése a Balaton térségében

5.1 Elérhető Balaton program további intézkedései és kiterjesztése a teljes üdülőkörzetre

Specifikus cél	A térség belső és külső elérhetőségi viszonyainak fejlesztése, a közlekedési szolgáltatások egységesen magas színvonalra történő emelése
Tervezett beavatkozások, projektsomagok, projektek	<ul style="list-style-type: none">• M76 autópálya megépítése (Fenekpuszta – Zalaegerszeg)• Keszthely 2x2 sávós főúti bekötése• 77. sz. főút fejlesztése a 71. főút tehermentesítése érdekében, valamint az észak-déli irányú alacsonyabb rendű úthálózat fejlesztése• 67. sz. főút Látrány elkerülő kiépítése (2x2 sáv)• M8 autópálya térségi szakaszainak megépítése (Balatonfűzfő – Veszprém elkerülő), kapcsolódó ráhordó hálózatok kiépítése• Szántód – Kőröshegy – Balatonszentgyörgy vonalszakasz kiegészítő munkálatai• Balatonfüred – Tapolca (29. sz.), Tapolca – Keszthely (26.sz.), Tapolca – Ukk (26. sz.) vonalszakaszok villamosítása, szűk keresztmetszet kiváltása• Siófok – Kaposvár (35. sz.) vonal korszerűsítése• Balaton vasúti körüljárhatóságának megteremtése (Balatonaliga-Balatonakarattya közötti átkötés)• Északi és déli-parti vasútállomások rekonstrukciója• Keszthely és Hévíz kötőpályás kapcsolatának megteremtés• Balatonszentgyörgy – Keszthely vonalszakasz korszerűsítése, Keszthely állomás vágányhálózatának átépítése• Keskeny nyomközű vasúti infrastruktúra további fejlesztése (Balatonfenyves állomás, Buzsák)• E-közlekedés infrastrukturális feltételeinek fejlesztése (töltőhálózat és kapcsolódó infrastruktúra fejlesztése, közösségi közlekedési járműpark fejlesztése, e-car sharing rendszer)• Siófoki autóbusszpályaudvar átépítése• Balatoni Bringakör felújítása, átépítése, fejlesztése, új, vonzerő értékkel bíró kerékpárutak létesítése a Bringakör tehermentesítésére• Hévíz-Balaton Airport fejlesztése
Indikatív forrásigény,	Hazai forrás, RRF, IKOP Plusz, TOP Plusz ⁴

⁴ Az 1. számú melléklet szerinti forrásigényekkel.

<i>kapcsolódó OP</i>	
<i>Célcsoport</i>	NIF Zrt., Magyar Közút Nonprofit Zrt., vasúttársaságok, önkormányzatok, vállalkozók, lakosság.
<i>Kedvezményezettek köre</i>	NIF Zrt., Magyar Közút, MÁV Zrt.
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Kiemelt ágazati projektek, pályázat
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2030

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Kerékpárutak hossza	KSH-TelR, Magyar Közút
Közúti baleset lakott területen kívül	Magyar Közút – TelR
Legközelebbi autópálya-csomópont távolsága közúton a legrövidebb úton	GeoX - TelR
Villamosított vasútvonalak hossza	MÁV Zrt.
MÁV Utasforgalom	MÁV Zrt.

5.2 Kombinált közlekedési módok, tarifaközösség, közlekedési szövetség

<i>Specifikus célok</i>	A közösségi közlekedés igénybevételének erősítése és ösztönzése a saját gépjármű használat alternatívájaként mind a helyi lakosok mind a vendégek körében
	Térségi közlekedésszervező szervezet intézményi megteremtése, feladat- és hatásköreinek meghatározása
<i>Tervezett beavatkozások, projektcsoomagok</i>	<ul style="list-style-type: none"> Balatoni Regionális Közlekedésszervezési Iroda létrehozása az Építési és Közlekedési Minisztérium (ITM) és a Balaton Fejlesztési Tanács együttműködésében Központi forgalomszervezési és utastájékoztatói szolgáltatások Kiemelt üdülőkörzet autóbuszhálózatának igényekhez illesztett átalakítása Tarifaközösség kialakítása Mobilitási igényekhez alakított rugalmas szolgáltatási formák kialakítása Közlekedéstervezés
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	Hazai forrás, RRF, IKOP Plusz, TOP Plusz
<i>Célcsoport</i>	BAHART, MÁV, Építési és Közlekedési Minisztérium, Balaton Fejlesztési Tanács, önkormányzatok, helyi közlekedési vállalatok,

	lakosság, turisták.
<i>Kedvezményezettek köre</i>	Balatoni Regionális Közlekedésszervezési Iroda, ITM, Balaton Fejlesztési Tanács
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Pályázat
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2027

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Balatoni Regionális Közlekedésszervezési Iroda megléte	Saját adatgyűjtés
Utast forgalom a helyi városi és helyközi autóbusz-közlekedésben	Volánbusz Zrt., városi közlekedési vállalatok

5.3 Lokális forgalomcsillapítási intézkedések, mikromobilitási megoldások

<i>Specifikus célok</i>	Helyi adottságokhoz alkalmazkodó forgalomcsillapítási intézkedések, mikromobilitási megoldások a zsúfoltság enyhítésére A közösségi közlekedés igénybevételének erősítése és ösztönzése a saját gépjármű használat alternatívájaként mind a helyi lakosok mind a vendégek körében
<i>Tervezett beavatkozások, projektsomagok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Forgalomcsillapítási megoldások, forgalomtechnikai módszerekkel (körforgalmak, közlekedési lámpák, okos gyalogátkelőhelyek) • Járműbeszerzés • Gyalogos/kerékpáros/autómentes zónák, zöld ill. alacsony kibocsátású zónák (LEZ) kialakítása • Parkolási övezetek szabályozása • Közlekedésbiztonság erősítése (közúti kamerarendszer, ALMA rendszer biztosítása, okos zebrák kiépítése, szemléletformálás) • Helyi közösségi közlekedési szolgáltatás javítása • Helyi mikromobilitási szolgáltatások kialakítása (e- és hagyományos kerékpárkölcsonzók, helyi kisbuszos/iránytaxi jellegű szolgáltatások, car-sharing) • Balatoni elektromobilitási projekt I. (e-buszok beszerzése) és II. (elektromos töltőállomások, betápláló hálózat fejlesztése)
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	IKOP Plusz, TOP Plusz, hazai forrás
<i>Célcsoport</i>	Önkormányzatok, közlekedési vállalatok, civil szervezetek, lakosság, turisták
<i>Kedvezményezettek köre</i>	Önkormányzatok, közlekedési vállalkozások, vállalkozások, NIF Zrt., Magyar Közút Nonprofit Zrt., Balatoni Regionális

	Közlekedésszervezési Iroda.
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Pályázat
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2027

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Utast forgalom a helyi városi és helyközi autóbusz-közlekedésben	Volánbusz Zrt., városi közlekedési vállalatok
Települési forgalomcsillapítási intézkedések száma	Önkormányzatok, BRKI

5.4 A háttértelepülések elérhetőségének javítása

<i>Specifikus célok</i>	A térség belső és külső elérhetőségi viszonyainak fejlesztése, a közlekedési szolgáltatások egységesen magas színvonalra történő emelése Háttértelepülések elérhetőségi viszonyainak javítása a munkaerőpiaci vonzáskörzetek elérhetőségi viszonyainak javítása és a turizmus területi diverzifikációja érdekében
<i>Tervezett beavatkozások, projektsomagok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Településeket összekötő alacsonyabb rendű úthálózat hiányosságainak megszüntetése • Településközi közúthálózat felújítása • Háttértelepüléseket a parti településekkel összekötő kerékpárutak kialakítása, alternatív útvonalak kijelölése • Buszmegálló, buszöblök kiépítése és fejlesztése • Vasúti és autóbuszos közszolgáltatások felülvizsgálata, menetrendek javítása a háttértelepüléseken élők érdekeit szem előtt tartva (az 5.2 pontban említett szervezet koordinálásában) • Igényvezérelt közösségi közlekedési formák elterjesztése
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	IKOP Plusz, TOP Plusz, hazai forrás
<i>Célcsoport</i>	Háttértelepüléseken élő lakosság, munkavállalók, vállalkozások, turisták, Balatoni Regionális Közlekedésszervezési Iroda.
<i>Kedvezményezettek köre</i>	Önkormányzatok, közlekedési társaságok, NIF Zrt., Magyar Közút Nonprofit Zrt., Balatoni Regionális Közlekedésszervezési Iroda.
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Pályázat
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2027

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmértési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
A háttértelepülések elérhetőségét segítő közúthálózat fejlesztésére fordított fejlesztési források összege	Pályázati adatbázis (FAIR)
Járásközpont közúti elérhetőségi ideje	GeoX-TeIR
Fejlesztett kerékpárutak hossza	Balatoni Regionális Közlekedésszervezési Iroda
Korszerűsített közutak hossza	Balatoni Regionális Közlekedésszervezési Iroda
Utasszám a vasúton	MÁV-Start Zrt.
Utasszám a helyközi autóbusz közlekedésben	Volánbusz zrt.

6. PRIORITÁS: TURIZMUSFEJLESZTÉS

STRATÉGIAI CÉL

„Aktív és élményt adó Balaton!” - A turizmusból származó bevételek növelése, illetve a kapacitások egész éves kiegyensúlyozottabb kihasználása a turisztikai termékek és szolgáltatások összehangolt fejlesztésének eredményeként

Turizmusfejlesztés a táji-természeti-kulturális értékek megőrzésével összhangban

6.1 Attrakciófejlesztés

<i>Specifikus célok</i>	<p>A turizmus mértéktartó, a Balaton és környéke környezeti, ökológiai szempontjait érvényesítő, érdekegyeztetésen alapuló, hosszú távú környezeti fenntarthatóságot érvényesítő fejlesztése</p> <p>Turisztikai kapacitások és attrakciók környezeti egyensúlyt figyelembe vevő, térben és időben kiegyenlített kihasználtságát elősegítő fejlesztése</p> <p>A Balaton térség értékeit tiszteletben tartó, afelett őrködő, a helyi szereplők által kitűzött célokkal azonosulni képes vendégek térségbe vonzása</p> <p>Az attrakció-, szálláshely- és szolgáltatáskínálat táji- környezeti- értékekkel és valós igényekkel harmonizáló kialakítása</p>
<i>Tervezett beavatkozások, projektcsoportok</i>	<ul style="list-style-type: none">• Kulturális vonzerők fejlesztése: Veszprém-Balaton EKF 2023 programhoz kapcsolódó kulturális attrakciófejlesztések, térségi jelentőségű kulturális örökségértékek fejlesztése (Festetics örökség, fenékpusztai római kori emlékhely, Tihanyi Apátság és környezete, kastélyok, várak és kapcsolódó attrakciók), Világörökség Várományosi területek fejlesztése• Kulturális rendezvények támogatása Térségi specifikumok megjelenítésének erősítése, családi és gasztró tematikájú fesztiválok megjelenítése és támogatása, a regionális hatókörű rendezvények támogatása, rendezvényregisztráció koordináció és minőségbiztosítás bevezetése, a területi diverzifikáció elősegítése, a közbiztonság feltételrendszereinek javítása.• Strandok fejlesztése: Klímaadaptációs beavatkozások, vízfelületek árnyékolása, kiegészítő szolgáltatások, higiénias eszközök, öltözői infrastruktúra fejlesztése zöldterületi fejlesztések, kiegészítő programok (sport, kultúra), szemléletformálás, tájékoztató kampányok (vízbiztonság), vízminőség-javítás (a vízügyi programokhoz kapcsolódóan), strandminősítés• Kerékpáros turisztikai fejlesztések: Kerékpáros infrastruktúra további fejlesztései, különböző attrakciókat összekötő hálózati elemek megteremtése, a multimodalitás lehetőségeinek megteremtése, közlekedésbiztonság, szemléletformálás, közösségi rendszer vagy rendszerek

kialakítása, a Balatoni Bringakör arcuatfejlesztése, a háttértelepülések szerepének erősítése, a koordináció erősítése.

- Geo- és ökoturizmus, falusi turizmus:
Nemzeti parki és Geopark területek fejlesztése valamint turistaszállások, kulcsosházak létesítése, tematikus és hagyományos túraútvonalak kijelölése, karbantartása, attrakciókkal, szolgáltatásokkal történő ellátása különösen háttértelepüléseken (pl. Kis-Balaton környéke), öko-turisztikai bázisok, ökomúzeum létesítése, oktatás, szemléletformálás, képzési programok
- Vitorlázás, vízi sportok: Ökológiai rendszert nem zavaró vízi sporteszköz- és kapcsolódó infrastruktúra-fejlesztés (kajak-kenu, evezés, SUP, szörf), infrastruktúra-fejlesztés (sólyahelyek, starthelyek), zavaró hatást nem kifejtő sportversenyek, szemléletformálás, oktatás (vitorlázás és egyéb speciális tudást igénylő vízi sportok).
- Lovas turizmus fejlesztése
- Gyógyturizmus komplex fejlesztése
A jelentősebb gyógyturisztikai desztinációk komplex szolgáltatásfejlesztése (Hévíz, Zalakaros), gyengébb vonzerőértékű gyógyturisztikai attrakciók programszerű fejlesztése
- Horgászturizmus:
Csónakos horgászat feltételeinek javítása, parti horgászható helyek pontos lehatárolása, higiéniai infrastruktúra-elemek kihelyezése, szemléletformálás
- Vadászturizmus: Vadászati infrastruktúra minőségének javítása, digitális információs platformok, kapcsolódó szálláshely- és szolgáltatásfejlesztés.
- Az aktív turizmus formáinak, attrakcióinak, vonzerőinek összekötése, integrálása
- Konferenciaturizmus feltételrendszerének erősítése, fejlesztése
- Természeti és kulturális értékekre támaszkodó témapark létesítése
- Térségi célok és attrakciófejlesztések összhangjának biztosítása a Magyar Turisztikai Ügynökséggel együttműködésben
- Attrakciókhoz és rendezvényekhez, a megnövekedett turisztikai forgalomhoz kötődő közbiztonsági fejlesztések végrehajtása

*Indikatív forrásigény,
kapcsolódó OP*

TOP Plusz
Hazai költségvetési forrás

Célcsoport

Veszprém-Balaton 2023 EKF program, kulturális intézmények, önkormányzatok, vállalkozások, turisztikai szolgáltatók, turisták, lakosság.

*Kedvezményezettek
köre*

Önkormányzatok, Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, kulturális intézmények és szervezetek, civil szervezetek (egyesületek), sportszervezetek, erdészetek, egyházak, szállásszolgáltatást nyújtó vállalkozások, szervezetek, Tourinform irodák és fenntartók, Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft, Balatoni Turizmus Szövetség, helyi/mikrotérségi TDM szervezetek, Balatoni Szövetség, Magyar Turisztikai Ügynökség Zrt, Turisztikai Marketingkommunikációs Ügynökség Nonprofit Zrt., Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ, MAKETUSZ, Kerékpáros Magyarország Szövetség, vízügyi igazgatóságok

Programmegvalósítás

Kiemelt ágazati projektek
Kiemelt térségi projektek

<i>módja</i>	Pályázatok
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2027

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
A BKÜ háttértelepüléseiben eltöltött vendégéjszakák részesedése az üdülőkörzet kereskedelmi vendégforgalmában	KSH NTAK
Kulturális rendezvényeken résztvevők száma	KSH-TeIR
Turizmusfejlesztési célú pályázati eredményesség és támogatás	FAIR
Önkormányzatok idegenforgalmi adó bevételei	MÁK

6.2 Szálláshelyek és szolgáltatások fejlesztése

<i>Specifikus célok</i>	<p>A turizmus mértéktartó, a Balaton környezeti, ökológiai szempontjait érvényesítő, érdekegyeztetésen alapuló, hosszú távú környezeti fenntarthatóságot célzó fejlesztése</p> <p>Turisztikai kapacitások és attrakciók környezeti egyensúlyt figyelembe vevő, térben és időben kiegyenlített kihasználtságát elősegítő fejlesztése</p> <p>A turizmusban dolgozó vállalkozások és munkaerő egzisztenciális biztonságának erősítése</p> <p>A Balaton térség értékeit tiszteletben tartó, afelett őrködő, a helyi szereplők által kitűzött célokkal azonosulni képes vendégek térségbe vonzása</p> <p>Az attrakció-, szálláshely- és szolgáltatáskínálat táji- környezeti- értékekkel és valós igényekkel harmonizáló kialakítása</p>
<i>Tervezett beavatkozások, projektsomagok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Szálláshelyek további minőségi fejlesztése, kapcsolódó szolgáltatások bővítése • Vendéglátás szolgáltatásfejlesztése: helyi termék kínálat bővítése, térségi specialitások kínálatba illesztése egészségtudatos táplálkozás népszerűsítése, termékek marketingjének támogatása. • Alacsony szolgáltatási színvonalú vagy üres szálláshelyek megújításának támogatása, kempingek fejlesztése • Szálláshelyek ökológiai lábnyomának csökkentése • A háttértelepülések szálláshely- és turisztikai szolgáltatásfejlesztése • A szolgáltatások egész éves elérhetőségének ösztönzése • Speciális balatoni védjegy szolgáltatás létrehozása • Az idegenforgalomban dolgozó humán-erőforrás speciális képzése • A helyi lakosság ösztönzése a balatoni szolgáltatások igénybevételére • Digitális információs platformok fejlesztése, működtetése
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	Hazai költségvetési forrás
<i>Célcsoport</i>	Magyar Turisztikai Ügynökség, turisztikai szolgáltatók, turisták, a turizmus szektor munkavállalói, termelők
<i>Kedvezményezettek köre</i>	Turisztikai szolgáltatók, vállalkozások, Magyar Turisztikai Ügynökség, Tourinform irodák és fenntartók, önkormányzatok, helyi és mikrotérségi TDM szervezetek,

	Balatoni Turizmus Szövetség, Balatoni Kör, Pannon Gasztronómiai Akadémia, Balatoni Integrációs Kft., vízügyi igazgatóságok.
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Pályázat
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2027

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Kereskedelmi szálláshelyek kapacitáskihhasználtsága A) Férőhely kapacitás kihasználtság B) Szoba kapacitás kihasználtság	KSH, NTAK
Tavaszi, őszi, téli hónapokban eltöltött vendégéjszakák száma kereskedelmi szálláshelyen	KSH, NTAK
REVPAR – egy kiadott szobára jutó árbevétel	KSH, NTAK

6.3 Turisztikai menedzsment-rendszer fejlesztése

<i>Specifikus célok</i>	A turizmus mértéktartó, a Balaton környezeti, ökológiai szempontjait érvényesítő, érdekegyeztetésen alapuló, hosszú távú környezeti fenntarthatóságot célzó fejlesztése A térségi turisztikai menedzsment rendszer megújítása
<i>Tervezett beavatkozások, projektcsomagok</i>	<ul style="list-style-type: none"> Többszintű (helyi – mikrotérségi – térségi) turisztikai menedzsment rendszer fejlesztése és működtetése az ágazati menedzsment feladatok térségileg integrált ellátása érdekében
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	Hazai költségvetési forrás
<i>Célcsoport</i>	Magyar Turisztikai Ügynökség, Turisztikai Marketingkommunikációs Ügynökség NZrt., helyi és mikrotérségi TDM szervezetek, Balatoni Turizmus Szövetség, Balatoni Kör, Balatoni Integrációs Közhasznú NKft., Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ, turisztikai szolgáltatók, önkormányzatok.
<i>Kedvezményezettek köre</i>	Térségi menedzsment-szervezet
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Egyedi támogatás
<i>Időbeli ütemezés</i>	Folyamatos, 2021-2027

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Térségi turisztikai menedzsment szervezet megléte	saját adatgyűjtés

7. PRIORITÁS: MEZŐGAZDASÁG, HELYI TERMÉKEK

Helyi adottságokra épülő, magas minőségű, promóciós értékkel bíró, márkázható termékeket

STRATÉGIAI CÉL

„Balatoni terméket az asztalra!” - Helyben, vidéki térségekben előállított és feldolgozott egészséges élelmiszerek termelésének, feldolgozásának és fogyasztásának az ösztönzése

előállító mezőgazdaság, szőlő- és borágazat támogatása

7.1 Mezőgazdaság, helyi termékek

<i>Specifikus célok</i>	<p>Minőségi helyi, balatoni termékek előállításának, bemutathatóságának, piacra jutásának segítése</p> <p>A helyi termékek valamint a turizmus és a gasztronómia kapcsolatainak erősítése, az értékesítési csatornák és platformok kiszélesítése, bővítése</p> <p>A helyi lakosság helyi termékek iránti érdeklődésének növelése</p> <p>Termelői, borászati együttműködések, kooperációk támogatása</p>
<i>Tervezett beavatkozások, projektcsoportok</i>	<p>Helyi termékekkel kapcsolatos beavatkozás-csoport:</p> <ul style="list-style-type: none">• Térségre jellemző, turizmusba is integrálható helyi termékek előállításának, feldolgozásának és ahhoz kapcsolódó infrastrukturális, eszköz beruházások• Termelői termékekkel, helyi termékkel kapcsolatos innováció ösztönzése, a minőségre és az újításokra való törekvés támogatása, tanácsadási rendszer működtetése• Balatoni, helyi, autentikus termékek előállítására alkalmas, hagyományos mesterségek vállalkozások működési feltételrendszerének modernizálása, technológiai fejlesztés támogatása• Balatoni termékek (helyi alapanyag és feldolgozás), illetve vendéglátóhelyek minőségbiztosítása (élelmiszer-biztonsága) és a kapcsolódó védjegy programok működtetése• Helyi, térségi értékesítés fejlesztése, szervezése (mobil értékesítési pontok, online értékesítési rendszerek, nyitott porták, gazdaudvarok, falusi vendégasztalok létrehozásának támogatása)• Szemléletformálás, balatoni termékek promóciója <p>Mezőgazdasági beavatkozás-csoport:</p> <ul style="list-style-type: none">• Talajvédő termelési szerkezet és agrotechnológia alkalmazásának elősegítése, zöldítési eljárások alkalmazása, károsodott termőtalajok revitalizációjának támogatása• A klímaváltozáshoz való alkalmazkodás ágazati beavatkozásainak támogatása (pl. fagyvédelem, rezisztens, klímaadaptív növényfajok és fajták telepítése)• Szőlőterületek fejlesztése, komplex meliorációja• Öntözőrendszerek megőrzése, felújítása, új víztakarékos rendszerek létesítésének

	támogatása, illetve többcélú (csapadékvíz) tározók létesítése
	<ul style="list-style-type: none"> A mezőgazdasági területhasználat visszaállítása, megőrzése, művelésre alkalmas méretű birtoktestek megőrzése és kialakítása, beépítések szigorú korlátozása, tájvédelem
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	EMVA források TOP Plusz Hazai költségvetési forrás
<i>Célcsoport</i>	A BKÜ ős- és kistermelői, helyi termék előállítói, mezőgazdasági vállalkozások, vendéglátóhelyek, vidékfejlesztési egyesületek, civil szervezetek.
<i>Kedvezményezettek köre</i>	Gazdálkodók, kis- és őstermelők, élelmiszer előállító vállalkozások, helyi terméket előállító vállalkozások, egyéni vállalkozók, piacot szervező egyesületek, önkormányzatok, Helyi Leader Egyesületek, Balatoni Kör, Pannon Gasztronómiai Akadémia, Balatoni Szövetség, borászok, érdekvédelmi szervezetek.
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Uniós társfinanszírozású programokhoz kapcsoltn pályázati úton
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2027

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Helyi termék értékesítési pontok száma	Saját adatgyűjtés
SZJA adóalapot képező jövedelem; mezőgazdasági kistermelők	NAV-TeIR
Működő vállalkozások; mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	KSH-TeIR

7.2 Szőlészet-borászat fejlesztése

<i>Specifikus célok</i>	Szőlő- és bortermeles minőségi fejlődésének, versenyképességének további előmozdítása Termelői, borászati együttműködések, kooperációk támogatása
<i>Tervezett beavatkozások, projektcsomagok</i>	<ul style="list-style-type: none"> Borturizmus projektjeinek támogatása (a termőterületek és tájkép megőrzésével) A szőlészet-borászati ágazat klímaadaptációs projektjeinek támogatása Borvidéki branding és marketing, emblemikus régiós márkák marketingjének, nemzetközi értékesíthetőségének elősegítése Az eredetiség és minőség védelmére irányuló jó gyakorlatok támogatása Bor-gasztronómia témájú rendezvények minőségbiztosítási rendszerének kiépítése Felhagyott, pusztuló szőlőhegyek rehabilitációs programjának előkészítése, megvalósítása, szőlőterületek tájvédelme Szőlőhegyi alpinfraktúra fejlesztése, folyamatos karbantartása

<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	EMVA források Hazai költségvetési forrás
<i>Célcsoport</i>	Szőlészek, borászok, rendezvényszervezők, önkormányzatok
<i>Kedvezményezettek köre</i>	Szőlészet-borászati vállalkozások, termelők, kutatóintézetek, önkormányzatok, borút egyesületek, Balatoni Turizmus Szövetség, Balatoni Kör, Balatoni Szövetség, Pannon Gasztronómiai Akadémia, Balatoni Integrációs Kft.
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Uniós társfinanszírozású programokhoz kapcsoltn pályázati úton
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2027

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Borszőlővel beültetett területek mérete a balatoni borvidékeken	Hegyközségek Nemzeti Tanácsa
Felszínborítás: szőlők	Corine - TelR

7.3 Halgazdálkodás, halfogyasztás

<i>Specifikus célok</i>	Balatoni halgazdálkodás, halértékesítés feltételrendszerének javítása és a halfogyasztás ösztönzése
<i>Tervezett beavatkozások, projektcsomagok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Halászati, halgazdálkodással foglalkozó vállalkozások akvakulturás projektjeinek, kutatás-fejlesztési programjainak támogatása • Balatoni Hal védjegyprogram létrehozásának és működtetésének támogatása • Halszaküzletek, térségi értékesítési hálózat létrehozásának támogatása • Szemléletformálás a halfogyasztás népszerűsítése érdekében
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	GINOP Plusz MAHOP Plusz
<i>Célcsoport</i>	Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt., MOHOSZ, Balatoni Szövetség, helyi lakosság, turisták.
<i>Kedvezményezettek köre</i>	Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt., érdekvédelmi szervezetek, halászati és akvakultúra ágazatban tevékenykedő gazdasági társaságok, Balatoni Kör, Pannon Gasztronómiai Akadémia, Balatoni Limnológiai Kutatóintézet
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Pályázatok útján, illetve kiemelt ágazati programként
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2027

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Halszaküzletek száma	KSH
Működő vállalkozások; mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	KSH - TeIR

8. PRIORITÁS: EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS

Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése a helyi lakosok elégedettsége és a szezonális hatások kezelése

STRATÉGIAI CÉL

„Balatoni egészség és megújulás!” - A régióban élők és ide látogatók egészségi állapotának és életminőségének javítása a térség természeti forrásaira épített egészségipari szolgáltatások igénybe vétele és közvetítése által

érdekében

8.1 Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése

<i>Specifikus cél</i>	<p>A térségben lakók és a turisták számára európai színvonalú, rugalmas, lakosság közeli és empatikus egészségügyi szolgáltatások biztosítása az egészségügyi járóbeteg (alap és szak) ellátások és speciális egészségügyi szolgáltatások fejlesztésével</p> <p>A Balaton térség egészségturisztikai bevételeinek növelése – az egészségügyi szolgáltatások palettájának bővítésével és elérhetőségének javításával, a wellness és egészségturisztikai szolgáltatókkal együttműködésben</p>
<i>Tervezett beavatkozások, projektsomagok, projektek</i>	<p>Egészségügyi infrastruktúra-fejlesztés:</p> <ul style="list-style-type: none">• Alapellátási infrastruktúra meglévő elemeinek fejlesztése• IT eszközök beszerzése; szűrés, diagnosztika, szolgáltatásszervezés• Igényvezérelt egészségbuszok, körjáratok az ellátások elérhetőségének biztosítása érdekében• Mozgó szakorvosi szolgálatok működési feltételeinek javítása• Speciális ellátóegységek, logisztikai bázisok kialakítása elsősorban havária esetére a járásközpontok egészségügyi szolgáltatóinál• Krónikus betegeket ellátó intézmények infrastruktúra fejlesztése• Házi betegápolás eszközeinek fejlesztése;• Egész évben egészségügyi (szakorvosi, kiegészítő és alternatív) szolgáltatást nyújtó vállalkozások működési feltételeinek kialakítása: infrastrukturális háttér fejlesztése és eszközök beszerzése <p>Szolgáltatásfejlesztés:</p> <ul style="list-style-type: none">• Mikrotérségi egészségházak létesítése, fejlesztése• Hospice intézmények létesítése, fejlesztése• Gyógykezelésre alapított bentlakásos intézmények létesítése• Krónikus betegeket ellátó intézmények szolgáltatás-fejlesztése• Mikrotérségi szintű alapellátási, szolgáltatásszervezési modellek kialakítása és megvalósítása, praxisközösségek, csoportpraxisok létrehozása• A főszezon túlterheltségét enyhítő ideiglenes szolgáltatóegységek (közösségek) létrehozása• A főszezon túlterheltségének enyhítésére orvosi képzésben részt vevő gyakornokok időszaki alkalmazása• Házi betegápolás kapacitásainak fejlesztése

	<ul style="list-style-type: none"> • Térségi kórházi központok speciális készségeinek megerősítése • Betegszállítás feltétel- és eszközrendszerének hatékony, rugalmas kialakítása • Szolgáltatásban részt vevők nyelvi képzése • Betegségmegelőzést, egészségfejlesztést, szűrést célzó lakossági szolgáltatások kiterjesztése az egészségfejlesztési irodákkal való együttműködésben
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	EFOP Plusz, RRF, TOP Plusz
<i>Célcsoport</i>	Egészségügyi intézmények, szolgáltatók, egészségügyi szakdolgozók, orvosok, egészségügyi szolgáltatásokat igénybe vevők, önkormányzatok.
<i>Kedvezményezettek köre</i>	Egészségügyi intézmények, orvosi egyetemek, egészségfejlesztési irodák, egészségfejlesztési, egészségügyi vállalkozások, önkormányzatok.
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Uniós társfinanszírozású programok esetében pályázatos formában, kiemelt ágazati projektként
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2027

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérés mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
19+ éves népesség 100 állandó lakosra jutó megbetegedéseinek száma	KSH-TeIR
Házi orvosi/gonozói szolgálatban nyilvántartott főbb betegségek (daganatok, diabetes, magas vérnyomás, ischémias szívbetegségek, cerebrovasculáris betegségek) 100 állandó lakosra jutó száma	KSH-TeIR
Fertőző betegségekben megbetegedettek 1000 állandó lakosra jutó száma	NEAK-TeIR
Egészségügyi, szociális ellátásban működő vállalkozások száma	KSH, cégbázis
Hospice ellátó intézmények száma	Saját adatgyűjtés
Egészségügyi, szociális ellátásban nemzetgazdasági főágazat területén generálódó pályázati aktivitás és eredményesség	FAIR
Kórházi ágyak száma	KSH-TeIR

8.2 Időskori ellátások és szolgáltatások fejlesztése

<i>Specifikus célok</i>	Az időskori szolgáltatások és ellátások magas minőségű és változatos kínálatának kialakítása a Balaton térségében, aminek eredményként javul az
-------------------------	---

itt élő idős lakosság életminősége és növekszik a szolgáltatások, valamint a szolgáltatásokhoz kapcsolódó egész éves munkahelyek száma.

A Balaton térség egészségturisztikai bevételeinek növelése – az egészségügyi szolgáltatások palettájának bővítésével és elérhetőségének javításával, a wellness és egészségturisztikai szolgáltatókkal együttműködésben.

<i>Tervezett beavatkozások, projektsomagok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Életkora és/vagy egészségi állapota miatt hátrányos helyzetű, speciális igényű lakosság számára az önálló életvitelhez szükséges, hiányzó ellátások, szolgáltatások biztosítása • Az időskorú lakosság igényeit kiszolgáló, egészségi állapotának megtartását illetve javítását célzó, egész évben elérhető, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében szervezett vagy vállalkozások által kínált, megvásárolható szolgáltatások biztosítása • Önálló életvitelt biztosító asszisztált és a tartós gondozást nyújtó (bentlakásos) intézmények kialakítása. • Az időskorúaknak szóló szolgáltatások kijánlását segítő, eladását támogató, közvetítő rendszer kialakítása • Az időskorúaknak szolgáltatást nyújtó vállalkozások számára üzleti támogató rendszer kialakítása. • Aktív időskor: felnőttképzések (pl. digitális írástudatlanság felszámolása), szenior sportok (Országos Gyalogló Idősklub Hálózat) terjesztése. • A digitális technika széles körű terjesztése az időskorúak ellátásában • Generációk közötti kapcsolatok megerősítését célzó segítő, ismeretadó programok, önkéntes programok.
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	EFOP Plusz, RRF, hazai költségvetési forrás.
<i>Célcsoport</i>	Időskorúak, időskorúak ellátásával foglalkozó intézmények, vállalkozások és munkavállalók, egészségturisztikai vállalkozások.
<i>Kedvezményezettek köre</i>	Vállalkozások, szociális intézmények, önkormányzatok, önkormányzati vállalkozások és intézmények, civil szervezetek.
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Uniós társfinanszírozású projektek esetén pályázati úton
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2027

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Egészségügyi, szociális ellátásban működő vállalkozások száma	KSH – TeIR
Hospice ellátó intézmények száma	Saját adatgyűjtés
Egészségturisztikai fejlesztések területén generálódó pályázati aktivitás és eredményesség	KSH-TeIR

8.3 Rehabilitációs szakellátások és szolgáltatások fejlesztése

<i>Specifikus célok</i>	<p>A rehabilitációs szolgáltatások széles körben, komplex módon történő fejlesztése eredményeként az ország és Európa rehabilitációs központjává váljon a térség, és a rehabilitációból, valamint a kapcsolódó értékesített szolgáltatásokból jelentősen növekedjenek a térség bevételei.</p> <p>A Balaton térség egészségturisztikai bevételeinek növelése – az egészségügyi szolgáltatások palettájának bővítésével és elérhetőségének javításával, a wellness és egészségturisztikai szolgáltatókkal együttműködésben.</p>
<i>Tervezett beavatkozások, projektsomagok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Nagymúltú rehabilitációs intézmények szolgáltatás- és infrastruktúrafejlesztése • Nemzetközi színvonalú, versenyképes ellátás, szolgáltatások • Szolgáltatók széles körének bevonása, széles szolgáltatási paletta kialakítása az intézményekhez kapcsolva • Gyógyvíz-kultúra népszerűsítése, szakemberképzés
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	GINOP Plusz, TOP Plusz, RRF – az ágazati forrásigények alapján pontosítható
<i>Célcsoport</i>	Rehabilitációs intézmények dolgozói, egészségügyi vállalkozások, ellátásban részt vevők.
<i>Kedvezményezettek köre</i>	Rehabilitációs intézmények, egészségügyi intézmények, vállalkozások.
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Uniós társfinanszírozású projektek esetén pályázati úton vagy kiemelt ágazati projektként
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2027

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Egészségügyi, szociális ellátásban nemzetgazdasági főágazat területén generálódó pályázati aktivitás és eredményesség	FAIR
Egészségturisztikai fejlesztések területén generálódó pályázati aktivitás és eredményesség	FAIR

8.4 Szemléletformálás, egészséges életmód iránti elköteleződés

<i>Specifikus célok</i>	Az egészségtudatos életmód iránti elköteleződés növelése, szemléletformáló és képző, jellemzően szabadidős programok által, melynek eredményeként a térségi környezet egészségét is tudatosabban védi a lakosság és a vendégek egyaránt.
-------------------------	--

<i>Tervezett beavatkozások, projektcsomagok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Az egészséges életmód iránti elköteleződéssel való azonosulás elősegítését célzó projektek végrehajtása (szemléletformálás, programok, kampányok, tanácsadás) • Specializált rendezvények, képzések, kampányok támogatása (testmozgás népszerűsítése, mentális egészség fenntartása, táplálkozás...stb.) • Egészségtudatosságot népszerűsítő programok szervezésének támogatása a szálláshely-szolgáltatás kiegészítő programjaként • Szabadidősport népszerűsítése
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	1 Mrd Ft; hazai költségvetési forrás.
<i>Célcsoport</i>	Turisták, szállodák, helyi lakosság.
<i>Kedvezményezettek köre</i>	Vállalkozások, egészségfejlesztési irodák, civil szervezetek.
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Uniói társfinanszírozású projektek esetén pályázati úton, kormányzati programok esetén pályázati úton.
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2027

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Testtömeg-index érték (TTI)	KSH (éves egészségfelmérések, iskolaorvosi szolgálatok statisztikái), NETFIT
19+ éves népesség 100 állandó lakosra jutó megbetegedéseinek száma	KSH-TeIR
Egészségügyi szemléletformáláshoz köthető projektek száma	FAIR

9. PRIORITÁS TÉRSÉGI KOHÉZIÓ ERŐSÍTÉSE

Térségi partnerség és együttműködések, térségmenedzsment és regionális koordináció fejlesztése

STRATÉGIAI CÉL

„Együttműködő Balaton!” - Közös érdek vezérelte intézményi (üzemeltetési, szabályozási, finanszírozási) együttműködés a különböző intézményi szereplők között

9.1 A térségi integráció kiterjesztése

Specifikus cél

Térségi infrastruktúra és közszolgáltatások integrált, versenyképes, költségtakarékos és konfliktusmentes működtetése a helyi lakosság és a vendégek elégedettségére, valamint a térség ökológiai-környezeti egyensúlyának megőrzésére

Integrált beavatkozásokat igénylő, sajátos balatoni szükségleteket és igényeket kielégítő fejlesztési programok koordinált megvalósítása, az ezekhez szükséges jogszabályi felhatalmazások, forrás- és intézményi feltételek megerősítése

Tervezett beavatkozások, projektcsomagok, projektek

- Térségi közlekedésszervező iroda létrehozása állami, kormányzati szereplő megbízásából a Balaton Fejlesztési Tanács gesztorságával; az egyedi térségi közlekedésszervezési feladatok ellátására létrehozandó szervezeti egység, mely a régió sajátosságaiból adódó közlekedési menedzsment feladatokat látja el a térség egységes kezelése érdekében
- Balatoni Klímaakadémia létrehozása
- Komplex térségi projekt a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet népségg megtartó-képességének javítására (A 3. prioritásban részletezett tartalommal; ösztöndíj-program, lakhatási program, közbiztonsági programelemek)
- Terület- és településfejlesztés helyi projektjei a kiemelt üdülőkörzetben Helyi, települési igényeken alapuló kisléptékű infrastruktúra-fejlesztések végrehajtása a Balaton Fejlesztési Tanács támogatásával.
- Mikrotérségi komplex fejlesztési programok szakmai kidolgozása, támogatása, mentorálása (pl. Kis-Balaton Nagy-Berek Térségfejlesztési Együttműködés)
- Közbiztonsági program folytatása a Balaton Fejlesztési Tanács Közbiztonsági Testület koordinációjában; katasztrófavédelmi tájékoztató program, MENTŐÖV projekt kiterjesztése, mentési szolgálatok eszközfejlesztése, Balatrönk-2 rendszer fejlesztése, TAVIKÉP rendszer bővítése, AIS rendszer alkalmazása.
- Veszprém-Balaton EKF 2023 projektek koordinációja, a megvalósítandó balatoni programok megalapozása, helyzetelemzés és projekttervek készítése, projektgenerálás (pl. kulturális vonzerők feltárása, alkotók felkutatása, hálózatba szervezése) a programmenedzsment szakmai támogatása, balatoni tematikus (szakmai/tudományos) rendezvények

	<p>szervezése, lebonyolítása</p> <ul style="list-style-type: none"> • Turisztikai vonzerő értékkel bíró rendezvények térbeli és időbeli koordinációja a szezonális túlterheltség és koncentráció oldása érdekében • Játékos Balaton Regionális Hálózat létrehozása – családi-turisztikai-közösségi projekt a Balaton Kiemelt Térségben • Balatoni Szolidaritási Alap létrehozása az ökológiai fenntarthatóság szempontjából elengedhetetlen beruházások elszenvedői számára • Egységes balatoni település és arculat-szabályozás kialakítása, érvényesítése • Vízfelület-használat konszenzusos balatoni elveinek egységes meghatározása • Balatoni Partnerségi Program folytatása • A digitális infrastruktúra térségi fejlesztése és a digitális eszközök szerepének erősítése a térségmenedzsmentben, térségfejlesztésben • Regionális szereplők együttműködésével végrehajtott kutatási programok a térség természeti és társadalmi folyamatainak állandó monitorozására, a stratégiai irányok meghatározása és a szükséges fejlesztéspolitikai döntések szakmai támogatása céljából • Regionális nyilvánosság felületeinek kibővítése a meglévő térségi médiumokon (hírbalaton.hu, Balatoni Futár) túl
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	30 Mrd Ft; TOP Plusz, hazai költségvetési támogatás
<i>Célcsoport</i>	Balaton Fejlesztési Tanács és a Balatoni Integrációs Nonprofit Kft. és egyéb partner szervezetek (pl. BFT Közbiztonsági Tanácsadó Testület) - állami intézmények, önkormányzatok és civil szervezetek, kamarák, paktumszervezetek, Pannon Egyetem, ÖK Balatoni Limnológiai Intézet, Balatoni Szövetség, Balatoni Turizmus Szövetség
<i>Kedvezményezettek köre</i>	Balaton Fejlesztési Tanács, Balatoni Integrációs Közhasznú NKft., Veszprém-Balaton EKF 2023 Zrt, vízügyi igazgatóságok.
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Uniós társfinanszírozású programok esetében pályázatos formában vagy kiemelt térségi projektként illetve hazai költségvetési forrásból.
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-2027

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Térségi együttműködésben megvalósított éves projektek száma	FAIR, BFT adatok
A Balaton Fejlesztési Tanács által kihelyezett évenkénti támogatások mértéke (Ft)	Balatoni Integrációs NKft. adatai
Térségi együttműködésben megvalósított projektekben résztvevő intézmények száma	BFT adatok, saját adatgyűjtés

9.2 Szervezetfejlesztés

<i>Specifikus célok</i>	A helyi, térségi civil és intézményi aktivitás növelése, az érintett felek közötti párbeszéd és együttműködés elősegítése Térségi érdekkonfliktusok kezelése, a konszenzusos megoldások együttműködésen alapuló feltárása
<i>Tervezett beavatkozások, projektsomagok</i>	<ul style="list-style-type: none"> Balaton térségi szervezetek, térségmenedzsment fejlesztése, minőségi szaktudást és térségi ismereteket integráló térségi szervezet fenntartása Balatonnal kapcsolatos feladatokat felvállaló, a térségi konfliktusok megnyugtató kezelését célzó civil szervezetek támogatása
<i>Indikatív forrásigény, kapcsolódó OP</i>	1 Mrd Ft, Hazai költségvetési forrás
<i>Célcsoport</i>	Balaton Kiemelt Üdülőkörzettel kapcsolatos ágazati szakpolitikák szereplői, térségi szervezetek, önkormányzatok, helyi lakosok.
<i>Kedvezményezettek köre</i>	Balaton Fejlesztési Tanács, Balatoni Integrációs Közhasznú NKft., civil szervezetek, térségi szakmai szervezetek.
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Kiemelt térségi támogatásként
<i>Időbeli ütemezés</i>	2021-től folyamatosan

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
Térségi együttműködésben	FAIR, BFT adatok

megvalósított éves projektek száma	
A Balaton Fejlesztési Tanács által kihelyezett évenkénti támogatások mértéke (Ft)	Balaton Integrációs NKft. adatai

9.3 Térségi fejlesztési alap

<i>Specifikus célok</i>	Térségi érdekkonfliktusok kezelése, a konszenzusos megoldások együttműködésen alapuló feltárása
<i>Tervezett beavatkozások, projektsomagok</i>	<ul style="list-style-type: none"> Balaton térségében fenntartható módon működő és rendelkezésre álló fejlesztési alap létrehozása – meghatározott célokat szolgáló és térségi önerőként funkcionáló pénzügyi alap létrehozása a stratégiában körvonalazottak szerint
<i>Források (indikatív)</i>	Endogén térségi források (pl. vállalkozások, önkormányzatok, ágazati szervezetek stb. hozzájárulásai)
<i>Célcsoport</i>	Kiemelt térség egésze (a forrásfelhasználás céljai szerint)
<i>Kedvezményezettek köre</i>	A forrásfelhasználás céljait és feltételeit a BFT-n keresztül a helyi szereplők határozzák meg.
<i>Programmegvalósítás módja</i>	Térségi partnerségi projekt
<i>Időbeli ütemezés</i>	Az Alap létrehozásától folyamatosan

Az intézkedésre vonatkozó eredményességmérési mutatók

<i>Mutató megnevezése</i>	<i>Adatforrás, mérési módszertan</i>
A térségi alap keretében kifizetett támogatások összege	Balaton Integrációs Kft. saját adatok

4. MONITORING ÉS ÉRTÉKELÉSI TERV

A Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. a Balaton Fejlesztési Tanács munkaszervezeteként megalapítása óta, vagyis két évtizede végzi térségspecifikus döntéselőkészítő-támogató, elemző és fejlesztéspolitikai program-értékelő tevékenységét a Balaton térségében. A kifejezetten a térségi fejlesztési dokumentumokhoz kapcsolódó monitoring tevékenység megkezdése 2009-re datálható. A Balaton Fejlesztési Tanács 2009. május 8-i ülésén a Balaton 2007-2020 közötti időszakra szóló, Hosszútávú Területfejlesztési Koncepciója elfogadásával egy időben döntött arról, hogy, üdülőkörzetre a legfontosabb gazdasági, társadalmi, környezeti és infrastruktúra indikátorok alapján rendszeres fejlesztési monitoring elemzések készüljenek. Célja ennek az üdülőkörzetben zajló jelenségek időbeli és területi összehasonlító elemzése, melyek segítségével valós információk tárhatók a döntéshozók elé. Ez a típusú, a térségi programokhoz köthető fejlesztési monitoring tevékenység azóta éves rendszerességű területi monitoring jelentésekben ölt testet. A 2014-2020-as programozási időszakban, előbb a 1821/2015., majd 1861/2016. számú, a Balaton számára jelentős fejlesztési forrásokat dedikáló kormányhatározatok megjelenését követően a Tanács kifejezetten a térségi forrasszerzés nyomon követése érdekében negyedéves rendszerességű elemzések készítését irányozta elő.

A Balaton Fejlesztési Tanács által elrendelt feladaton túl a területi monitoring rendszerről szóló 37/2010. Kormányrendelet is szükségessé teszi a legalább éves rendszerességű, Balaton Kiemelt Üdülőkörzet térségére vonatkozó területi jelentések készítését.

Jelen, 2021-2027 közötti időszakra szóló program kapcsán cél, hogy a dokumentumban szereplő prioritások és intézkedések megvalósulásáról legalább évente jelentést készít a partnerek együttműködésében a Balaton Fejlesztési Tanács a Balatoni Integrációs Közhasznú NKft. szakmai megvalósításában. A jelentéseket a program megvalósításhoz kapcsolódó finanszírozási programok (pl. operatív programok, egyéb hazai finanszírozású és nemzetközi támogatású programok) információs rendszeréből kinyert adatok alapján, valamint az egyes, a stratégiába foglalt intézkedésekhez kapcsolódó, nyilvános adatbázisokban elérhető, vagy egyedi adatgyűjtésen alapuló indikátorok elemzésével szükséges összeállítani. A következő időszakra vonatkozó cél az is, hogy a regionálisan, térségileg integrált monitoring rendszer jöhessen létre a különböző ágazatok, intézmények, adatgazdák koordinált együttműködése által.

A jelentéseknek tartalmaznia kell az intézkedések megvalósulásának előrehaladására vonatkozó pénzügyi (pl. kötelezettségvállalás és kifizetések) és természetes adatokat. Utóbbiak a megvalósult beruházások, programok főbb adatait, indikátorait összesítik. A jelentésekben célszerű szerepeltetni továbbá a célokhoz kapcsolódó eredmény indikátorok aktuális állapotát, a Balaton térség gazdasági-társadalmi-környezeti helyzetének főbb adatait.

1. melléklet:

A közlekedésfejlesztés tervezett nagyobb projektjei a Balaton Kiemelt Térségben

Sor-szám	Projekt megnevezése	Projekt műszaki tartalma	Beruházási költség, nettó Mrd Ft, becsült	Projektgazda	Kivitelezés becsült legkorábbi kezdése	Kivitelezés becsült legkorábbi befejezése	Javasolt forrás
1.*	Balaton közlekedésszervező iroda felállítása	A Balatont egységes szemlélettel kezelő, a helyi problémákkal foglalkozó regionális közlekedésszervező iroda felállítása	2-3 fő munkatárs bérköltségének és munkahelyének finanszírozása térségi fenntartható közlekedési terv és a hozzá szükséges számítógépes forgalmi modell elkészítése kb. 25 millió Ft	BFT Nkft, ITM Közlekedési államtitkárs.	2021	folyamatos	TOP Plusz, hazai
2.*	Balaton utastájékoztató rendszer kiépítése II. ütem	további 200 helyszínen vizuális utastájékoztató táblák kihelyezése és üzemeltetése, a meglévő szerver és szoftverpark aktualizálása, az I. ütem további üzemelésének biztosítása kb. 100 vasúti helyszínen a kiépítés kivitelezése megtörtént, csak a táblák felszerelése és beüzemelése szükséges	750 millió Ft (becslés)	BFT Nkft, MÁV Zrt.	2021	2022	TOP Plusz, IKOP Plusz, hazai
3.	Balatonfüred – Tapolca – Ukk/Keszthely szűk keresztmetszet kiváltás és villamosítás kivitelezés 26-os és 29-es vasútvonal, Balaton északi part	106 km vasútvonal villamosítása	kb. 70 Mrd Ft	NIF Zrt.	2023	2025	RRF, IKOP Plusz, hazai
4.	Dél-balatoni vasútállomások rekonstrukciója, kivitelezés IKOP 30-as vasútvonal, Balaton déli part	13 helyszínen épületek, előterek felújításának és akadálymentesítésének tervezése kivitelezés várhatóan 5 helyszínen: Zamárdi, Balatonföldvár, Balatonszemes, Balatonboglár, Balatonfenyves További 8 helyszínen kivitelezése forrás megléte esetén	5 helyszínen a forrás biztosított, a többihez 3-4 milliárd Ft (becslés)	NIF Zrt.	2022	2023	IKOP, hazai

Sorszám	Projekt megnevezése	Projekt műszaki tartalma	Beruházási költség, nettó Mrd Ft, becslés	Projektgazda	Kivitelezés becsült legkorábbi kezdése	Kivitelezés becsült legkorábbi befejezése	Javasolt forrás
5.	Észak-balatoni vasútállomások rekonstrukciója, kivitelezés IKOP 29-es vasútvonal, Balaton északi part	10 helyszínen épületek, előterek felújításának és akadálymentesítésének tervezése, akadálymentes peronok és gyalogos útvonalak, térvilágítás, utastájékoztató tervezése Balatonakarattya, Csittényhegy, Balatonkenese, Balatonfűzfő, Balatonalmádi, Káptalanfüred, Alsóörs, Csopak, Balatonarács, Balatonfüred Liftek tervezése: Balatonalmádi, Balatonfüred	8-10 milliárd Ft (becslés)	NIF Zrt.	2022	2023	IKOP, hazai
6.	Balaton vasúti körbejárhatóságának biztosítása, előkészítés	villamosított vasúti kapcsolat létesítése Balatonaliga és Balatonakarattya között, vasúti pálya hossza kb. 4,8 km	tervezés 100-120 millió Ft (becslés)	NIF Zrt.	2021	2023	RRF, IKOP Plusz, hazai
7.	Balatonfüred forgalomcsillapítási projekt, Germering körforgalom	Balatonfüred keleti városkapu kiépítése, Germering körforgalom és különszintű vasúti átjáró építése (forráshiány miatt a vasúti projekt kivitelezéséből kimaradt), a városon belüli forgalomcsillapítási, forgalomtechnikai megoldások kiépítése	tervezés és kivitelezés 2 mrd Ft (becslés)	NIF Zrt., Magyar Közút, Balatonfüred	2021	2022	TOP Plusz, hazai
8.*	Balaton elektromobilitási projekt I.	E-buszok beszerzése a Balaton helyi autóbuszközlekedéssel rendelkező városai számára (kb. darabszám): Siófok 6 db Balatonfüred 4 db Keszthely 10 db	megvalósíthatósági tanulmány 1-2 millió Ft, járműbeszerzés és kapcsolódó töltőinfrastruktúra 3,5 mrd Ft (becslés)	Siófok, Keszthely, Balatonfüred önkorm.	2022	2022	RRF, hazai (Zöld Busz)
9.*	Balaton elektromobilitási projekt II. előkészítés	Elektromos töltőállomások kiépítése a Balaton körül. Betápláló áramhálózati alapfejlesztések, töltőállomások helyének fizikai kialakítása Elektromos tervezés, útépitési és forgalomtechnikai tervezés,	megvalósíthatósági tanulmány 8 millió Ft, kiviteli tervezés a kiválasztott helyszínekre 150-200 millió Ft 20-30 helyszínre (becslés)	BFT Nkft, áramszolgáltató, önkormányzatok, parkolóüzemeltetők	2021	2023	KEHOP

Sor-szám	Projekt megnevezése	Projekt műszaki tartalma	Beruházási költség, nettó Mrd Ft, becslés	Projektgazda	Kivitelezés becsült legkorábbi kezdése	Kivitelezés becsült legkorábbi befejezése	Javasolt forrás
		engedélyeztetési eljárások. Heterogén feladatok az egyes helyszínek eltérései miatt					
10.	Balatonszentgyörgy – Keszthely vonalszakasz korszerűsítése, Keszthely állomás vágányhálózatának átépítése 26-os vasútvonal	össz vágányhossz kb. 11 km	tervezés 250-300 millió Ft (becslés)	NIF Zrt., MÁV Zrt.	2021	2023	IKOP Plusz, hazai
11.	Elmaradt munkálatok 30-as vasútvonal, Balaton déli part	Siófok állomás végponti váltóköri átépítése (nyugati oldal), kb. 900 m második vágány építése, második Sió híd építése, Aranypart megállóhely kiépítése	tervezés 100-120 millió Ft (becslés)	NIF Zrt.	2021	2023	IKOP Plusz, hazai
12.	35-ös sz. Siófok-Kaposvár vasútvonal fejlesztése, előkészítés	Siófok-Tab-Karád között pályarehabilitáció, 80 km/h sebességre fejlesztés, megállóhelyek korszerűsítése	tervezés	NIF Zrt., MÁV Zrt.	2021		IKOP Plusz, hazai
13.	Siófok autóbusszpályaudvar átépítése	Rendezetlen tulajdonviszonyok és forráshiány miatt elmaradt munka	tervezés 50-60 millió Ft (becslés)	NIF Zrt., MÁV Zrt.	2021	2023	TOP Plusz
14.	77-es főút és csatlakozó úthálózat fejlesztése	Veszprémi elkerülő négysávos továbbépítése a Füredi csomóponttól a 77-es út csomópontjáig 1,9 km 77-es főút megerősítése, fejlesztése több ütemben, Tótvázsonyig 11 km, onnan Nagyvázsonyig 7 km	tervezés, átfogó megvalósíthatósági tanulmány, 40-50 millió Ft (becslés)	NIF Zrt., Magyar Közút	2021	2024	IKOP Plusz
15.	M8 autópálya hiányzó szakasz	A 710-es út Balatonfűzfő felett véget ér, a veszprémi elkerülőhöz történő bekötése eddig elmaradt	tervezés, megvalósíthatósági tanulmány	NIF Zrt.	2021		IKOP Plusz
16.	Keszthely-Hévíz kötőpályás kapcsolat megteremtése		tervezés, megvalósíthatósági tanulmány	NIF Zrt.	2021		IKOP Plusz

* A BFT közreműködésével megvalósítandó projekt.